

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

37-700 Przemyśl ul. Leszczyńskiego 3

Tel./fax: (0-16) 675-21-61, 675-05-59, 675-05-60

email: mprzem@rzeszow.uw.gov.pl

www.mops.przemysl.pl

*****

Sprawozdanie z działalności w roku 2009

Przemyśl, marzec 2010 r.

I. Zmiany przepisów prawa stanowiących podstawę działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemyślu w latach 2009 – 2010.

W roku 2009 nastąpiły zmiany w przepisach ustaw i aktów wykonawczych mających bezpośredni wpływ na działalność ośrodków pomocy społecznej w zakresie kryteriów, wysokości i okresów przyznawania świadczeń z pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych. Niektóre ze zmian mimo, że formalnie uchwalone zostały w aktach prawnych w 2009r. moc obowiązującą uzyskały w roku 2010.

Najważniejsze ze zmian zostały przedstawione poniżej:

1) ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2009r., Nr 175, poz.1362 z późn. zm.) i przepisy wykonawcze.

- do słowniczka ustawy tj. art.6 dodano pkt 17 definiujący pojęcie baru mlecznego oraz w art.7a określono, iż pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom także poprzez udzielenie dotacji przedmiotowej do posiłków sprzedawanych w barach mlecznych;
- świadczenie w postaci zasiłku stałego zostało dodane do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym;
- do zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę dodano świadczenie w postaci wypłaty wynagrodzenia za sprawowanie opieki na zasadach określonych w art.53a ustawy;
- nie zweryfikowano zgodnie z art.9 ust.1i 8 ustawy kwot kryteriów dochodowych stanowiących podstawę do przyznawania świadczeń z pomocy społecznej jak też wysokości świadczeń, pozostawiając je na dotychczasowym poziomie, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 lipca 2009r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. z 2009r., Nr 127, poz.1055)

2) ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz.U. z 2006r., Nr 139, poz.992 z późn. zm.) i przepisy wykonawcze.

- w słowniczku ustawy tj. art.3 pkt 10 określono nowy okres zasiłkowy ustalając, że trwa on od dnia 1 listopada do dnia 31 października następnego roku kalendarzowego;
- pomimo delegacji ustawowej określonej w art.18 ustawy nie zweryfikowano kwot kryteriów dochodowych stanowiących podstawę do przyznania świadczeń rodzinnych;
- zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2009r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokości świadczeń rodzinnych (Dz.U. z 2009r., Nr 129, poz. 1058) zwiększono kwoty zasiłku rodzinnego ustalając je odpowiednio w wysokości: **a/ 68 zł** dla dziecka do 5 roku życia; **b/ 91 zł** dla dziecka w przedziale wiekowym od 5 do 18 roku życia; **c/ 98 zł** dla dziecka w przedziale wiekowym od 18 do 24 roku życia.,
- ustalono nową wysokość świadczenia pielęgnacyjnego w kwocie 520 zł oraz zniesiono kryterium dochodowe stanowiące podstawę do jego przyznania

ustalając, iż będzie ono przyznawane bez względu na osiągnięty dochód i na czas trwania ważności orzeczenia lub na czas nieokreślony w przypadku orzeczeń wydanych na stałe; przysługuje ono z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej matce lub ojcu, innym osobom, na których zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny oraz opiekunowi faktycznemu dziecka;

- zgodnie z art.15b ust.5 ustawy wprowadzono nowe zasady przyznawania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka ustalając, iż warunkiem przyznania tego świadczenia jest pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Wskutek licznych wątpliwości i trudności związanych ze stosowaniem tego przepisu rozważany jest projekt jego zmiany.

1. ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity Dz.U. z 2009r., Nr 1, poz.7 z późn. zm.) - brak zmian.

2. ustawa z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz.U. z 2005r., Nr 267, poz. 2259 z późn.zm.).

- zgodnie z art.1 ust.2 ustawy czas realizacji programu jako programu wieloletniego został przedłużony do 31 grudnia 2013r.,
- w ustawie dodano art.6a zgodnie z którym uczeń lub dziecko korzystające z zajęć w ramach rocznego przygotowania przedszkolnego w szkole lub przedszkolu ma prawo do pomocy w formie posiłku udzielaną przez dyrektora szkoły lub przedszkola, który informuje o powyższym właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka OPS. Pomoc ta nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego i wydawania decyzji administracyjnej przez OPS. Środki są przekazywane przez OPS na podstawie listy uczniów lub dzieci sporządzonej przez dyrektora placówki oraz liczby spożytych posiłków w danym okresie rozliczeniowym. Pomoc jest przyznawana z zastrzeżeniem określonym w ust.4 cyt. przepisu, zgodnie z którym liczba uczniów i dzieci korzystających z formy pomocy określonej w art.6a nie może przekraczać 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w danym miesiącu na podstawie wydanych decyzji administracyjnych.

II. Organizacja Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

1.Struktura organizacyjna MOPS

2009 rok był okresem przygotowania do usprawnienia pracy Ośrodka poprzez wprowadzenie zmian organizacyjnych oraz poprawy relacji pracowniczych. Celem tych zmian było doskonalenie systemu pracy Ośrodka i lepsze dostosowanie do potrzeb klientów. Najważniejsze zmiany organizacyjne wynikały głównie z obowiązku dostosowania jednostki do realizacji zadań z zakresu informatyzacji instytucji państwowych i samorządowych a w szczególności z konieczności wdrożenia elektronicznego obiegu dokumentów oraz kwalifikowanego podpisu elektronicznego.

W trakcie 2009 roku podejmowano szereg działań usprawniających obsługę klientów MOPS, między innymi:

- do nowych pomieszczeń w budynku użyczonym przez Zespół Szkół Mechanicznych i Drzewnych przy ul. Dworskiego 98 przeniesiono komórkę organizacyjną realizującą

świadczenia rodzinne i obsługującą Fundusz Alimentacyjny. W budynku tym umieszczono również biura projektu z programu operacyjnego „Kapitał Ludzki”,
- w okresie ustawowego terminu i największego nasilenia przyjmowania wniosków oraz wydawania decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wzmocniono obsługę kadrową poprzez zatrudnienie dodatkowych pracowników w ramach umów cywilno – prawnych. W okresie przyjmowania wniosków zmieniono również zasady składania dokumentów w celu wyeliminowania nadmiernych kolejek i okresu oczekiwania.

Przez cały rok MOPS realizował projekt systemowy w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał Ludzki” Priorytet VII Działanie 7.01 Promocja Integracji Społecznej p.n. „Czas na aktywność w Mieście Przemysł” finansowanego z funduszy europejskich. W tym celu dostosowano struktury organizacyjne MOPS do potrzeb tego projektu, przygotowano niezbędne oprzyrządowanie prawno – logistyczne, przystąpiono do opracowania wniosku, a następnie do realizacji projektu.

Od miesiąca lipca 2009 r. nastąpiła zmiana na stanowisku Dyrektora MOPS.

MOPS prowadzi kompleksową obsługę administracyjną oraz finansowo-księgową Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Na podstawie ustawy o pomocy społecznej, ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych, a także innych realizowanych ustaw MOPS przygotowywał projekty uchwał w sprawach dotyczących pomocy społecznej, polityki prorodzinnej oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. W roku 2009 opracowano osiem projektów uchwał zatwierdzonych przez Radę Miasta Przemysła w tym dokumenty istotne dla rozwoju miasta, takich jak:

- „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Przemysła na lata 2009 – 2015”,
- „Miejski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych na lata 2009 – 2015”,
- „Lokalny Program Wsparcia Rodziny i Opieki nad Dzieckiem w Mieście Przemysł na lata 2009 – 2015”.

W 2009 roku wydanych zostało 21 zarządzeń wewnętrznych Dyrektora MOPS porządkujących pracę jednostki, m. in. w następujących sprawach:

- Regulamin wynagradzania,
- Regulamin kontroli wewnętrznej,
- Regulamin naboru na wolne stanowiska urzędnicze,
- Regulamin przeprowadzania służby przygotowawczej,
- Instrukcja zarządzania systemem informatycznym – bezpieczeństwo informacji,
- komisje rekrutacyjne do przeprowadzenia naboru na różne stanowiska urzędnicze,
- aktualizacja tabeli odzieży i obuwia roboczego dla uprawnionych pracowników,
- powołanie zespołu doradczego do rozpatrywania wniosków z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych,
- powołanie komisji socjalnej na następną kadencję.

Przedstawiciele MOPS brali udział w pracach różnych struktur i zespołów na terenie miasta Przemyśla m.in. w pracach Powiatowej Rady Zatrudnienia, Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, Zespołu Reagowania Kryzysowego oraz Zespołu Kierowania Obroną Cywilną miasta Przemyśla.

2. Kontrole zewnętrzne

W roku 2009 w MOPS przeprowadzono 4 kontrole o różnym charakterze:

- Państwowa Inspekcja Pracy (na wniosek zakładowej organizacji związkowej) – kontrola przestrzegania przepisów prawa pracy i przepisów ustawy o związkach zawodowych - wszystkie zalecenia pokontrolne wykonano w terminie,
- Wydział Kontroli Urzędu Miejskiego w Przemyśle - kontrola problemowa z zakresu wydatków budżetowych – złożono odpowiednie wyjaśnienia, zalecenia pokontrolne wykonano,
- kontrola kompleksowa realizacji zadań powiatowych - sformułowane zalecenia pokontrolne zostały wykonane w wyznaczonym terminie,
- Wojewódzki Urząd Pracy - kontrola prawidłowości rozliczeń projektu systemowego „Czas na aktywność w Mieście Przemyśl” – stwierdzone usterki usunięto.

Ponadto zrealizowano zalecenia pokontrolne Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego (kontrola z 2008 r.) wyznaczone do realizacji na rok 2009 w zakresie uzupełnienia obsady w grupie pracowników socjalnych do obsługi zadań gminnych w rejonach opiekuńczych do ilości wynikającej z przepisów ustawy o pomocy społecznej.

3. Kontrole wewnętrzne

W celu dalszej poprawy funkcjonowania struktur organizacyjnych w 2009 roku utworzono nowe stanowisko pracy ds. kontroli wewnętrznej. Zatrudniony na tym stanowisku inspektor wykonał kilka kontroli doraźnych, bezpośrednio na stanowiskach pracy. Kontrole stanowisk pracy dotyczyły w szczególności sprawdzenia prawidłowości przestrzegania obowiązujących przepisów i procedur postępowania administracyjnego w sprawach w których klienci MOPS wnosili skargi i zażalenia. W wyniku kontroli wydano szereg konkretnych zaleceń polegających w szczególności na wprowadzeniu zmian w zakresach czynności pracowników, dyspozycji w sprawie wprowadzenia niezbędnych zmian w organizacji czasu pracy działów, a także korekt w stosowanych procedurach i wewnętrznym obiegu dokumentacji służbowej. Część kontroli dotyczyła dyscypliny pracy (spóźnienia, brak wpisów w ewidencji wyjść służbowych, niewłaściwej ochrony danych osobowych itp.). Za niewłaściwe wykonywanie obowiązków pracowniczych udzielono dwóch upomnień ustnych.

III. Zasoby kadrowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

1. Zatrudnienie

Według stanu na dzień 31.12.2009 r. MOPS zatrudniał 83 pracowników (w tym 1 w ramach umowy na zastępstwo), zaś Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności 6 osób (5,5 etatu) oraz 20 lekarzy i innych specjalistów w ramach umowy zlecenia (przewodniczący i członkowie komisji orzekających o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności).

W MOPS i ZON zatrudniano siedmiu pracowników z orzeczoną stopniem niepełnosprawności co sprawia, że wyznaczony dla jednostek samorządowych minimalny wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych był osiągnięty i w związku z tym MOPS nie wnosił wpłat na fundusz PFRON.

W roku 2009 zanotowano znaczny ruch kadrowy. Przyjęto do pracy 12 pracowników, zaś z 13 pracownikami stosunek pracy uległ rozwiązaniu.

Nabór nowych pracowników na stanowiska urzędnicze w roku 2009 odbywał się wyłącznie w ramach zatrudnienia subsydiowanego – prace interwencyjne refundowane przez Powiatowy Urząd Pracy. W tym trybie zatrudniono w MOPS i ZON: 7 osób w ramach prac interwencyjnych oraz 18 osób odbywających staż absolwencki.

W 2009 roku kontynuowano program rynku pracy dot. organizacji prac społeczno użytecznych. Z tej formy aktywizacji zawodowej skorzystało w MOPS 10 osób podejmując prace zarobkowe.

Podobnie jak w roku 2008 zgodnie z zawartymi porozumieniami, w 2009 roku czterech studentów odbyło praktyki studenckie pod opieką wyznaczonych pracowników.

a/ struktura zatrudnienia według funkcji i grup zawodowych:

- kierownictwo Ośrodka - 3 etaty
- obsługa prawna – 1 etat
- obsługa informatyczna – 1 etat
- Dział Pomocy Środowiskowej - 28 etatów w tym 27 pracowników socjalnych
- Dział Administracji - 5 etatów
- Dział Finansowo-Księgowy - 10 etatów
- Dział Świadczeń i Dokumentacji - 6 etatów
- Dział Pomocy Dziecku i Rodzinie – 7 etatów w tym 4 pracowników socjalnych
- Dział Opieki i Rehabilitacji Społecznej – 5 etatów
- Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych – 9 etatów
- Samodzielne stanowisko ds. realizacji projektu POKL – 2 etaty
- Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności – 5,5 etatu

b/ struktura zatrudnienia według wykształcenia:

Wyższe: - magisterskie	-	46
- zawodowe	-	2
- licencjat	-	12
Policealne:	-	14
Średnie: - ogólnokształcące	-	2
- techniczne	-	4
Zawodowe:	-	2
Podstawowe:	-	1

c/ struktura zatrudnienia według płci:

- kobiety - 68
- mężczyźni - 15

d/ struktura zatrudnienia według rodzaju stanowisk:

- stanowiska urzędnicze - 48
- w tym: kierownicze urzędnicze - 12
- stanowiska pracownicze - 31
- w tym: z uprawnieniami pracownika socjalnego - 30
- stanowiska robotnicze - 4

e/ struktura zatrudnienia według stażu pracy:

- bez stażu (rozpoczynający pracę – poniżej 1 roku) 4
- do 5 lat 17
- 6 – 10 lat 15
- 11 – 20 lat 14
- powyżej 20 lat 33

f) inne formy zatrudnienia:

Od 2006 roku MOPS organizuje zadanie rynku pracy związane z organizacją w jednostkach pomocy społecznej prac społecznie-użytecznych dla osób długotrwale bezrobotnych i równocześnie korzystających z zasiłków pomocy społecznej. **W roku 2009 liczba osób objętych tym programem zwiększyła się do 54 osób.** Prace społecznie użyteczne wykonywano na rzecz niżej wymienionych instytucji pomocowych:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - 10
- DPS Lipowica - 2
- DPS Braci Albertynów - 2
- WPOW Dom dla Dzieci i Młodzieży „Maciek” - 7
- Dom dla Dzieci „Nasza Chata” - 3
- Polski Komitet Pomocy Społecznej - 10
- Polski Czerwony Krzyż - 7
- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - 3
- Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta
- Schronisko dla bezdomnych - 6
- DPS ul. Św. Brata Alberta 3 - 4

MOPS zatrudniał również pracowników w ramach umów cywilno prawnych. W roku 2009 zawarto 2 umowy o dzieło oraz 49 umów zleceń. Umowy takie zawierano z członkami komisji orzekających o niepełnosprawności, z osobami realizującymi projekt systemowy POKL, a także z osobami do wykonywania zadań związanych z wydawaniem decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych i pomocy społecznej w IV kwartale 2009 r. oraz do wykonania doraźnych spraw w tutejszym Ośrodku.

2. Doskonalenie zawodowe pracowników, kursy, szkolenia

W formach szkolnych (studia zaoczne) 2 pracowników uzupełniło studia wyższe magisterskie, a dwóch pracowników ukończyło studia podyplomowe. W roku 2009 studia uzupełniające magisterskie rozpoczęło bądź kontynuowało 7 pracowników zaś studia licencjackie dwóch pracowników. Ponadto w 2009 roku jeden pracownik uzyskał specjalizację II stopnia oraz pięć osób ukończyło specjalizację I stopnia w zawodzie „pracownik socjalny”.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej doprowadził praktycznie do zorganizowania na bazie Państwowej Wyższej Szkoły Wschodnioeuropejskiej studiów podyplomowych w zakresie „Zarządzanie funduszami europejskimi” współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego dla 50 pracowników pomocy społecznej, w tym 35 osób z jednostek organizacyjnych pomocy społecznej miasta Przemyśla.

W roku 2009 pracownicy MOPS skorzystali z wielu szkoleń organizowanych przez firmy zewnętrzne. Były to kursy, szkolenia oraz warsztaty z następujących dziedzin:

- gospodarka finansowa jednostek samorządowych,
- sprawozdawczość budżetowa jednostek pomocy społecznej,
- postępowanie wyjaśniające w pomocy społecznej,
- zmiana ustawy o pracownikach samorządowych,
- zasady naliczania podatku dochodowego od osób fizycznych,
- jak skłonić dłużników alimentacyjnych do płacenia zobowiązań,
- postępowanie wyjaśniające w pomocy społecznej,
- nowelizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- fundusz alimentacyjny,
- koordynacja projektem systemowym w zakresie stosowania ustawy o zamówieniach publicznych,
- zgłaszanie osób do ubezpieczeń społecznych,
- studium pomocy psychologicznej,
- ochrona przeciwpożarowa - uprawnienia,
- warsztaty dla instytucji - „Romska Fiesta”,
- kierowanie do jednostek pomocy społecznej,
- ZUS – program „Płatnik”,
- praca z trudnymi klientami,
- zakładowy fundusz socjalny,
- wypalenie zawodowe,
- rodzicielstwo zastępcze – model polski i unijny,
- aplikowanie środków w ramach projektów systemowych,

Łącznie z różnych form szkoleń skorzystało 41 osób (w roku poprzednim 35 osób) z tego niektóre – kilkakrotnie.

Zgodnie z przepisami organizowane są szkolenia okresowe pracowników z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. W roku 2009 na bieżąco odbywały się wewnętrzne narady szkoleniowe pracowników MOPS z zakresu zmieniających się przepisów prawa oraz realizowanych zadań zarówno dotyczących pomocy społecznej jak i świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. **Dla lepszego przepływu informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi wprowadzono zasadę cotygodniowych narad kadry kierowniczej.**

Zmieniona została oprawa graficzna strony internetowej MOPS i zwiększona częstotliwość jej aktualizowania.

3. Koordynacja prac jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wspólnie z Wydziałem Funduszy Europejskich i Strategii Rozwoju U.M. koordynował prace jednostek organizacyjnych pomocy społecznej mające na celu aplikowanie na środki z RPO w ramach priorytetu 5.2 Infrastruktura ochrony zdrowia i pomocy społecznej – schemat B – Pomoc społeczna RPO WP na lata 2007-2013 – projekt pn. „Rozwój usług socjalnych na terenie miasta Przemyśla” nr RPPK.05.02.00-18-082/09 na kwotę 4,5 mln zł (z tego 3,3 mln zł z samorządu województwa). Projekt uzyskał maksymalną liczbę punktów z wyjątkiem części dot. likwidacji różnic między miastem a wsią.

Na projekt składały się następujące zadania:

DPS Lipowica ul. Wysockiego 99

- remont i wyposażenie technologiczne budynku kuchni głównej, magazynu spożywczego i gospodarczego,
- remont portierni,
- adaptacja budynku administracyjno-warsztatowego na cele terapeutyczne i mieszkaniowe,
- remont ciągów komunikacyjnych, schodów i podjazdów,
- wymiana ogrodzenia i montaż urządzeń monitorujących obiekty.

DPS ul. Św. Brata Alberta 3

- nadbudowa budynku z przebudową konstrukcji dachowej,
- wygospodarowanie dodatkowych pomieszczeń użytkowych na kaplicę oraz pokoje mieszkalne

MOPS ul. Leszczyńskiego 3

- docieplenie i elewacja budynku,
- wykonanie ogrodzenia posesji,
- budowa parkingu z kanalizacją na wody opadowe

MOPS ul. Dworskiego 98

- wykonanie schodów zewnętrznych, wejścia i montaż windy dla osób niepełnosprawnych,
- ogrodzenie i miejsca parkingowe

4. Warunki pracy, wyposażenie

Podczas 2009 roku warunki pracy zatrudnionych pracowników uległy dalszej poprawie. **W siedzibie przy ul. Leszczyńskiego 3 wykonano niezbędne remonty bieżące w celu utrzymania budynku w dobrej kondycji technicznej oraz lepszego dostosowania pomieszczeń do wykonywanych zadań na rzecz mieszkańców Przemyśla.**

Między innymi: dokonano renowacji schodów na odcinku od poziomu „O” do I piętra, wykonano posadzki w pomieszczeniu archiwum zakładowego, wykonano wylewki oraz ułożenia wykładziny obiektowej typu „Gamrat” w pok. 3/12, wymieniono drzwi oddzielające korytarze od klatki schodowej (parter i I piętro), dokonano renowacji parkietów w 4 pokojach biurowych, wstawiono nowe drzwi antypożarowe na strych oraz przeprowadzono przedsezonowy przegląd instalacji grzewczej.

Systemem gospodarczym wykorzystując zatrudnionych w ramach prac społecznie użytecznych wykonano kolejny chodnik z kostki brukowej, od strony północnej posesji

wymieniono siatkę ogrodzeniową wraz z jej malowaniem, a także rozbudowano parking zakładowy o dodatkowe pięć miejsc postojowych.

W 2009 roku nadal rozbudowywano sieć informatyczną i stacje robocze do systemu pomocy społecznej „POMOST” oraz systemu obsługi świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych. Wdrożono system elektronicznej obsługi Sekretariatu (Elektroniczny Urząd Podawczy, Elektroniczna Skrzynka Podawcza) w ramach zadań z zakresu obowiązkowej informatyzacji instytucji administracji państwowej i samorządowej.

Równocześnie następowała wymiana wyeksploatowanych i przestarzałych zestawów komputerowych, zakupiono lub odnowiono licencje na posiadane programy komputerowe, oraz zakupiono dodatkowe niszczarki dokumentów. Systemy informatyczne, posiadane sprzęty oraz budynek jest zabezpieczony elektronicznym systemem antywłamaniowym oraz monitoringu. W miarę posiadanych środków finansowych dokonywano systematycznej wymiany zużytych mebli i sprzętu biurowego.

Również najważniejsze potrzeby Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności były zaspokojone poprzez zakupy niezbędnego sprzętu, mebli i wyposażenia biurowego.

Tabela Nr 1. Zatrudnienie w MOPS w 2009 r.

Wyszczególnienie	Wykonanie 2007	Wykonanie 2008	Wykonanie 2009	Prognoza 2010
Zatrudnienie w osobach	79	82	83	85
Stażyści	10	15	18	18
Prace społecznie użyteczne	8	10	12	16
Przeciętna płaca w PLN	2.033,53	2.412,92	2.482,77	2.510,08

IV. Budżet MOPS

W 2009 r. realizując powierzone zadania wydano kwotę **30.796.662,38 zł** stanowiącą 99,2 % planowanego budżetu. Na podstawie decyzji administracyjnych MOPS - finansowanie usług opiekuńczych jest dokonywane bezpośrednio z budżetu Urzędu Miejskiego do jednostek je realizujących tj. PCK oraz PKPS z wyłączeniem usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Tabela Nr 2. Wykonanie planu budżetu według rozdziałów w 2009 r.

Lp.	Tytuł	Plan w złotych	Wykonanie w złotych	Wykonanie w procentach
1	Rozdział 85195 - pozostała działalność	4 590,00	4 590,00	100
2	Rozdział 85201 - placówki opiekuńczo-wychowawcze	306 073,00	305 532,67	99,8
3	Rozdział 85202 - domy pomocy społecznej	1 108 088,00	1 108 080,98	99,99
4	Rozdział 85204 - rodziny zastępcze	1 248 207,00	1 248 141,64	99,99

Lp.	Tytuł	Plan w złotych	Wykonanie w złotych	Wykonanie w procentach
5	Rozdział 85212 Świadczenia rodzinne	16 530 086,00	16 525 435,29	99,97
6	Rozdział 85213 - składki na ubezpieczenie zdrowotne	155 648,00	154 704,92	99,4
7	Rozdział 85214 - zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezp. Społeczne	4 304 830,00	4 232 166,16	98,3
8	Rozdział 85218 - Pow. Centr.Pomocy Rodz. Kapitał Ludzki	760 199,85	659 608,07	86,8
9	Rozdział 85219 - ośrodki pomocy społecznej	2 645 239,00	2 617 541,37	98,9
10	Rozdział 85220 Poradnictwo, mieszkania chronione i oś.interw.kyzys.	25 500,00	21 652,24	84,9
11	Rozdział 85321 - zon	432 100,00	431 407,83	99,8
12	Rozdział 85228 -usługi opiek, usługi specjalistyczne	374 328,00	360 988,00	96,4
13	Rozdział 85334 – pomoc dla repatriantów	24 741,00	24 740,81	99,9
14	Rozdział 85295 - pozostała działalność	3 122 964,00	3 102 072,40	99,3
	Ogółem	31 042 593,85	30 796 662,38	99,2

Tabela Nr 3. Wykonanie budżetu MOPS w Przemysłu za rok 2009 – Układ wykonawczy 2010

Lp.	Tytuł	Wykonanie 2009	Plan 2010	Układ wykonawczy budżetu 2010
1	Rozdział 85195 - pozostała działalność	4.590,00	-	-
2	Rozdział 85201 -placówki opiekuńczo-wychowawcze	305.532,67	289.264,00	289.264,00
3	Rozdział 85202 - domy pomocy społecznej	1.108.080,98	1.165.540,00	1.165.540,00
4	Rozdział 85204 - rodziny zastępcze	1.248.141,64	1.313.000,00	1.313.000,00
5	Rozdział 85212 Świadczenia rodzinne W tym: Zadania własne Zadania zlecone	16.525.435,29 119.498,05 16.405.937,24	16.629.667,00 129.667,00 16.500.000,00	15.507.467,00 129.667,00 15.377.800,00

6	Rozdział 85213 - składki na ubezpieczenie zdrowotne W tym: Dotacja Zadania zlecone	154.704,92 48.728,00 105.976,92	148.390,00 108.440,00 39.950,00	159.950,00 120.000,00 39.950,00
7.	Rozdział 85214 - zasiłki i pomoc w naturze W tym: Zadania własne: Zas. cel., okres., bil. kred. okres. dotacja	2.794.123,07 1.091.944,42 1.702.178,65	2.480.500,00 1.201.900,00 1.278.600,00	1.966.310,00 801.900,00 1.164.410,00
8	Rozdział 85216 - zasiłki i pomoc w naturze Zasiłki stałe	1.438.043,09	1.061.400,00	1.076.840,00
9	Rozdział 85218 - Pow. Centr. Pomocy Rodz. Projekt POKL	659.608,07	1.216.600,00	1.150.000,00
10	Rozdział 85219 - ośrodki pomocy społecznej W tym: Zadania własne Dotacja	2.617.541,37 1.831.396,37 786.145,00	2.644.600,00 1.986.300,00 658.300,00	2.644.600,00 1.986.300,00 658.300,00
11	Rozdział 85220 Poradnictwo, mieszkania chronione i OWS	21.652,24	47.470,00	47.470,00
12	Rozdział 85321 -ZON	431.407,83	405.800,00	410.200,00
13	Rozdział 85228 -usługi opiekuńcze i specjalistyczne	360.988,00	- SPO 361.200,00	- SPO 307.800,00
14	Rozdział 85334 – pomoc dla repatriantów	24.740,81	-	-
15	Rozdział 85295 - pozostała działalność (dożywianie) W tym: Dotacja	3.102.072,40 1.960.000,00	2.734.000,00 1.800.000,00	3.134.000,00 1.800.000,00
	Ogółem	30.796.662,38	30.136.231,00 SPO 361.200,00 30.497.431,00	28.864.641,00 SPO 307.800,00 29.172.441,00

Niepokojąco dla realizacji zadań w 2010 r. są zbyt niskie środki przekazane przez Wojewodę Podkarpackiego na wypłatę świadczeń gwarantowanych przez budżet państwa. Dotyczy to w szczególności dotacji na zasiłki okresowe, która jest niższa od wykonania w 2009r. o blisko 538.000 zł. tj. 32%, dotacja na zasiłki stałe o 362.000 zł. tj. o 25%. Obniżono również dotację na utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej z 786.000 zł na 658.000 zł tj. o 128.000 zł – 16 % mniej, co zmusiło Ośrodek na finansowanie ze środków gminy 5 pracowników socjalnych.

Zdaniem Ośrodka zmniejszona o 1.028.000 zł dotacja na świadczenia rodzinne spowoduje brak środków na realizację tych świadczeń w miesiącu listopadzie. Braki w tym zakresie ocenia się na 2.000.000 zł.

Ze względu na obniżone przez Wojewodę środki na program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” o 160.000 zł w stosunku do 2009 r. (mimo zwiększenia środków ze strony gminy o 266.000 zł) zagrożona może być wypłata świadczeń w miesiącu październiku.

Tabela Nr 4. Wykonanie planu budżetu według rozdziałów w latach 2007 - 2009

Lp.	Tytuł	2007	2008	2009	Układ wykonawczy 2010
1	Rozdział 85195 - pozostała działalność	600	3 149	4 590	-
2	Rozdział 85201 - placówki opiekuńczo- wychowawcze	327 892	354 617	305 533	289 264
3	Rozdział 85202 - domy pomocy społecznej	652 782	958 270	1 108 081	1 165 540
4	Rozdział 85204 - rodziny zastępcze	1 064 103	1 068 828	1 248 142	1 313 000
5	Rozdział 85212 Świadczenia rodzinne	17 986 035	16 854 340	16 525 435	15 507 467
6	Rozdział 85213 - składki na ubezpieczenie zdrowotne	174 170	157 000	154 705	159 950
7	Rozdział 85214 - zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne	3 240 457	4 219 737	4 232 166	1 966 310

8	Rozdział 85216- zasiłki i pomoc w naturze Zasiłki stałe				1 076 840
9	Rozdział 85218 - Pow. Centr. Pomocy Rodz. Projekt POKL	0	548 937	659 608	1 150 000
10	Rozdział 85219 - ośrodki pomocy społecznej	2 246 214	2 378 880	2 617 541	2 644 600
11	Rozdział 85220 Poradnictwo, mieszkania chronione i OWS	32 717	14 074	21 652	47 470
12	Rozdział 85321 -ZON	314 927	411 269	431 408	410 200
13	Rozdział 85228 -usługi opiekuńcze i specjalistyczne	345 350	385 220	SPO 360 988	SPO 307 800
14	Rozdział 85334 - pomoc dla repatriantów			24 741	-
15	Rozdział 85295 - pozostała działalność (dożywianie)	1 350 140	2 391 458	3 102 072	3 034 000
	Ogółem	27 735 387	29 745 7 79	30 796 662	29 072 441

Tabela Nr 5. Decyzje administracyjne z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, zaliczki alimentacyjnej oraz funduszu alimentacyjnego wydane w latach 2008 -2009

Wyszczególnienie	Z pomocy społecznej		Ze świadczeń rodzinnych		Zaliczka aliment.*	Fundusz aliment.
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Ilość decyzji ogółem	9 727	14 366	6 712	10 695	1 251	1 017
W tym odwołań	25	35	23	18	8	12
Decyzje uchylone do ponownego rozpatrzenia	16	20	11	8	1	7
Decyzje utrzymane w mocy	1	10	8	10	5	5

Inne rozstrzygnięcie	2	3	2	0	0	0
Brak rozstrzygnięcia	7	2	2	0	2	0

*ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, która weszła w życie z dniem 1 października 2008 r. – zastąpiła ustawę o zaliczce alimentacyjnej, która obowiązywała do września 2008 r.

V. Pomoc Środowiskowa

A. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę.

Tabela Nr 6. Realizacja zadań według form pomocy w 2009

Lp.	Formy pomocy	Liczba osób którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczenia w złotych	% stosunku do 2008
1	Zasiłki stałe*	427	730	1 444 052,00	102,5
2	Specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychiatryczne)	57	89	360 988,00	93,7

- od sierpnia 2009 zasiłki stałe są zadaniem własnym gminy.

1. Zasiłek stały.

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub osobie w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeśli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego. Osobie otrzymującej zasiłek stały opłaca się składki na ubezpieczenie zdrowotne. Kwota zasiłku nie może być wyższa niż 444 zł i niższa niż 30 zł. stanowi różnicę pomiędzy kryterium dochodowym a posiadanym dochodem.

Tabela Nr 7. Realizacja zasiłków stałych w latach 2007 – 2009 .

Lp.	Lata	Liczba osób objętych pomocą	Wydatkowana kwota
1.	2007 r.	449	1 499 788
2.	2008 r.	428	1 409 402
3.	2009 r.	427	1 444 052

2. Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane były w środowiskach domowych dla 57 osób w tym dla 6 dzieci autystycznych. W wyniku ogłoszonego w listopadzie 2005 r. otwartego konkursu ofert na realizację tego zadania podpisano w grudniu 2005 r. umowę zlecającą realizację tych usług Zarządowi Okręgowemu Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Przemyślu do 31 grudnia 2010 roku.

Tabela Nr 8. Realizacja usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2007-2009

Lata	Ilość godzin wykonana	Ilość osób objętych pomocą
2007	34 535	56
2008	38 522	58
2009	35 111	57

B. Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym.

Tabela Nr 9. Realizacja zadań według form pomocy - 2009

Lp.	Formy pomocy	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń w złotych	Procentowy wskaźnik wzrostu do 2008 roku
1	Zasilki okresowe w tym:	1 142	3 792	1 768 621	85,6
	Środki własne	x		63 721	29,5
	Środki zlecone	x		1 704 900	92,2
2	Posilek w tym*	985	2 661	361 579	77,8
	Dzieci	872	2 524	276 506	78,3
3	Usługi opiekuńcze**	223	286	414 974	106,0
4	Zasilek celowy zdarzenie losowe	-	-	-	-
5	Sprawienie pogrzebu	14	25	22 408	106,6
6	Zasilek celowy, celowy specjalny, celowy zwrotny***	2 478	7 146	3 670 957	145,2
7	Poradnictwo specjalistyczne	969	2 697	X	105,7
	Interwencja kryzysowa	29	96	X	
	Praca socjalna	2 452	6 578	X	

* dane zawierają dożywianie w przedszkolach, szkołach, obiady dowożone, obiady w DPS,

** kwota nie uwzględniana w budżecie MOPS.

***dane zawierają pomoc rzeczową w formie art. żywnościowych .

1. Zasilek okresowy

Zasilek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Kwota zasiłku okresowego od 2008 roku stanowi różnicę między kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem, z tym że zasiłek nie może być niższy od 50 % tej różnicy, jednak nie mniej niż 20,00 zł.

Gmina otrzymuje dotację celową na realizację tego zadania z budżetu państwa, a uzupełnienie zasiłku następuje ze środków własnych gminy.

Tabela Nr 10. Realizacja zasiłków okresowych

	2007	2008	2009
Wydatkowana kwota	1 119 297	2 066 026	1 768 621
Wzrost do roku poprzedniego	119%	184,6 %	85,6 %
Liczba rodzin	1 094	1 083	1 166

MOPS zrealizował wnioski w pełnym zakresie w wysokości ustalonej przepisami ustawy o pomocy społecznej.

2. Wieloletni Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Kontynuacja realizowanej w poprzednich latach pomocy państwa w dożywianiu uczniów wprowadzony mocą ustawy z dnia 29 grudnia 2005 o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz 2259) W 2009 roku na realizację tego programu wydatkowano 3 024 559 zł w tym środki z budżetu gminy 1.064 559 zł. Dożywianie jest realizowane głównie w formie gorącego posiłku w przedszkolach, żłobkach, świetlicach szkolnych, środowiskowych, bursach szkolnych i internatach, kuchniach prowadzonych przez organizacje pozarządowe itp. oraz żywności pobieranej w punkcie wydawania żywności prowadzonym przez PKPS.

Tabela Nr 11. Realizacja programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" w 2009 roku.

Wyszczególnienie	Dzieci 0-7	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podst. art. 7 ustawy o pomocy społecznej	Razem 2009 r.	% w stosunku do 2008r.
Liczba osób objęta programem	1 049	1 844	3 428	6 040	111,3
Koszt programu w złotych	X	X	X	3 023 726	134,5
W tym budżet gminy	X	X	X	1 063 726	154,2
Liczba posiłków	31 963	72 478	23 984	128 425	79,5

Tabela Nr 12. Realizacja Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w latach 2007 – 2009

Lata	Liczba osób objętych pomocą	Kwota dotacji (bez środków na doposażenie i dowóz posiłków)	Udział własny gminy	Ogółem środki na dożywianie
2007	5 414	923 111	270 447	1 193 558
2008	5 426	1 557 674	717 382	2 245 056
2009	6 040	1 960 000	1 063 726	3 023 726

Z tabeli Nr 12 wynika, że liczba osób objętych Programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” zwiększyła się z 5 426 na 6 040 oraz wzrosła liczba środków przeznaczonych na dożywianie z 2 245 056 zł na 3 023 726 zł.

Pomoc doraźna lub okresowa w postaci gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić. W 2009 roku dożywianiem objęto 2896 dzieci w wieku od 0 do ukończenia szkoły różnego typu. Dożywianie dzieci było prowadzone w systemie zbiorowym w żłobkach, przedszkolach szkołach różnego typu, bursach, internatach szkolnych i poprzez organizacje pozarządowe. Pomoc w formie dożywiania przyznawano w 2009 roku bezpłatnie, jeżeli dochód nie przekraczał 150 % kryterium dochodowego czyli dla osoby samotnie gospodarującej 715,50 zł netto, a na osobę w rodzinie 526,50 zł netto. Przy dochodzie rodziny wyższym stosowano częściową odpłatność na podstawie Uchwały Nr 4/2006 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 26.01.2006 r. w sprawie zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania w formie posiłku osobom i rodzinom tego potrzebującym, w tym w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, określenia zasad zwrotu poniesionych na ten cel wydatków oraz określenia warunków odpłatności za udzieloną pomoc. W tej sprawie wszystkie wnioski o przyznanie pomocy w formie posiłku dla dzieci i młodzieży zostały rozpatrzone pozytywnie.

W ramach posiłków (poza dożywianiem dzieci w szkołach) kontynuowane jest dowożenie pełnych obiadów do miejsca zamieszkania dla 40 osób. W stołówce Domu Pomocy Społecznej przy ul. Św. Brata Alberta 3 wydawano obiady dla 7 osób. Ponadto prowadzone było dożywianie w formie ciepłych posiłków przez dwie kuchnie prowadzone przez stowarzyszenia: "Caritas" Archidiecezji Przemyskiej przy ul. Kapitulnej 1 i Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta przy klasztorze Sióstr Felicjanek ul. Poniatowskiego 33.

3. Usługi opiekuńcze.

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Zakres usług musi być dostosowany do indywidualnych potrzeb osoby, obejmuje pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W 2005 roku Prezydent Miasta powierzył realizację tego zadania w drodze otwartego konkursu ofert organizacjom pozarządowym: Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej oraz Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi. Umowy zawarte są do 2010 roku. Pomoc przyznawana jest nieodpłatnie osobom samotnym posiadającym dochód do 477 zł netto, osobom w rodzinie do 351 zł netto na osobę. Osoby o wyższym

dochodzie ponoszą częściową odpłatność za usługi na podstawie Uchwały Nr 268/2008 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków na usługi opiekuńcze, pomoc w naturze lub pieniężną przyznaną pod warunkiem zwrotu oraz pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie, która określiła szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za świadczone usługi na terenie miasta. Ustalenie zakresu usług oraz odpłatności za ich świadczenie w formie decyzji administracyjnej jest zadaniem MOPS.

Tabela Nr 13. Realizacja usług opiekuńczych dla mieszkańców Przemyśla z wyłączeniem usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2007-2009

	Polski Komitet Pomocy Społecznej	Polski Czerwony	Ogółem
Ilość godzin wykonana w 2007	39 593	41560	81 153
Ilość osób objętych pomocą w 2007	117	113	230
Ilość godzin wykonana w 2008	36 360	39 303	75 663
Ilość osób objętych pomocą w 2008	128	115	243
Ilość godzin wykonana w 2009 r.	36 459	38 397	74 856
Ilość osób objętych pomocą w 2009 r.	122	101	223

W trakcie roku pracownicy socjalni wizytują środowiska osób, którym świadczone są usługi opiekuńcze zwracając uwagę na zgodność zakresu usług z potrzebami i wydaną decyzją szczególnie w okresie jesienno-zimowym.

4. Zasilek celowy.

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasilek celowy. Może on być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw sprzętu użytku domowego, a także kosztów pogrzebu.

Tabela Nr 14. Realizacja zasiłków celowych w latach 2007 - 2009.

Lata	Kwota świadczenia w złotych	Liczba osób którym przyznano pomoc	Liczba świadczeń	Średnia wysokość zasiłku w złotych
2007	561 852	1 459	2 308	243
2008	736 178	1 440	2.255	326
2009	982 985	1 750	3 130	314

5. Pomoc rzeczowa.

Pomoc w formie rzeczowej realizowana jest po uzyskaniu darów od indywidualnych darczyńców przekazywanych do MOPS, organizacji

pozarządowych, z Unijnego Programu Pomocy Żywnościowej "PEAD" , akcji "Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę", służb komunalnych miasta .

Tabela Nr 15. Wzrost pomocy żywnościowej wydawanej przez organizacje pozarządowe w latach 2007-2009 w ramach programu unijnego PEAD

	2007	2008	2009
Liczba osób	4 619	5 100	6 238
Ilość wydanej żywności w kg	380 199	157 899	260 705

W układzie asortymentowym mieszkańcy Przemyśla otrzymali w 2009 roku za pośrednictwem PKPS:

- cukier	53 924 kg
- mąka	34 588 kg
- kasza jęczmienna	39 956 kg
- makaron świderki	36 225 kg
- makaron krajanka	10 901 kg
- ser topiony	4 816,90 kg
- ser twardy	14 054,30 kg
- płatki kukurydziane	8 479 kg
- musli	8 499 kg
- dania gotowe	9960,90 kg
- krupnik	8 851 kg
- kawa zbożowa instant	1 238 kg
- herbatniki	2 492,15 kg
- mleko w proszku	6 897 kg
-masło extra	10 523,60 kg
- dżem	9 299,15 kg

Ogółem	260 705 kg
- mleko UHT w kartonach	144 134 litrów
syrop	6 004 litrów

Łączna wartość wydanej żywności wyniosła 1.032.458,63 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wzmocnił współpracę z Podkarpackim Bankiem Żywności. Jej efektem jest pozyskanie dodatkowych dostaw żywności dla domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo – wychowawczych i świetlic socjoterapeutycznych.

Według szacunkowych danych pozwoliło to na uzyskanie dodatkowych 35 ton żywności (załącznik – plik). Ponadto skoordynowano dostawy żywności między Bankiem Żywności, Caritas oraz Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w celu dostarczenia pełnego asortymentu do świetlic socjoterapeutycznych. W tym celu zorganizowano w IV kwartale ubiegłego roku dwa spotkania z udziałem wszystkich zainteresowanych stron.

Wynegocjowano z Bankiem Żywności obniżkę kosztów z 4% do 3% wartości dostarczanych artykułów żywnościowych. Otrzymano dodatkowo 2 tony napojów i przekazano je świetlicom socjoterapeutycznym.

6. Akcja „Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę”

W 2009 roku już w listopadzie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Przemyślu powstał Terenowy Sztab Akcji Charytatywnej „Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę” jako placówka terenowa Sztabu Głównego Akcji w Lublinie.

Celem zbiórki publicznej jest udzielenie pomocy rzeczowej potrzebującym dzieciom z rodzin wielodzietnych, niepełnych, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych, uczestnikom zajęć w świetlicach środowiskowych. Podczas akcji nie są zbierane środki finansowe, a jedynie artykuły spożywcze trwałego użytku, odzież, zabawki, art. szkolne, książki, obuwie, sprzęt gospodarstwa domowego, meble itp.

Podczas Akcji, której patronował Prezydent Miasta Przemyśla zebrano 498,60kg darów w tym 152,60 kg słodyczy i żywności oraz 346 kg innych artykułów przemysłowych. Dary przekazano do trzech świetlic środowiskowych oraz placówki opiekuńczo-wychowawczej „Maciek”.

W akcję „Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę” organizowaną w Przemyślu po raz 14 zaangażowały się następujące organizacje pozarządowe i jednostki organizacyjne: Urząd Miejski, MOPS, PCK, PKPS, Towarzystwo Pomocy św. Brata Alberta, MZK Sp. z o.o., Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Szkoły Podstawowe Nr 5 i Nr 6, Markety działające na terenie miasta Przemyśla: „Centrum”, „Tesco”, „Carrefour”. Większość uczestników Akcji jest zaangażowanych od kilku lat.

Tabela Nr 16. Powody przyznawania pomocy społecznej w 2009 roku.

Lp.	Rodzaj sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1.	Ubóstwo	1 544	4 813
2.	Sieroctwo	4	16
3.	Bezdomność	78	139
4.	Ochrona macierzyństwa	213	1 050
5.	Bezrobocie	1 711	5 860
6.	Niepełnosprawność	858	2 097
7.	Długotrwała choroba	1 098	2 853
8.	Bezradność socjalna i ekonomiczna	448	1 522
	w tym :		
	- rodziny niepełne	294	971
	- rodziny wielodzietne	74	455
9.	Alkoholizm	129	365
10	Narkomania	7	23
11	Powrót z zakładu karnego	9	19

Na dzień 31.12.2009 r. Przemyśl liczył 65 044 osoby. **W roku 2009 udzielono pomocy 10 568 osobom z 3 577 rodzin co stanowi 16,2 % ogółu mieszkańców Przemyśla.** W 2008 r. wskaźnik ten wynosił 14,79 % a w 2007 r. 15,48 %.

Należy nadmienić iż podstawową przyczyną ubiegania się o pomoc społeczną jest bezrobocie. W ubiegłym roku nastąpił wzrost stopy bezrobocia w stosunku do 2008 r. z 16,7% na 18,9%. Liczba bezrobotnych odpowiednio wynosiła 4 779 w 2008 r. i wzrosła do 5 397 w 2009r. Tylko 15,1 % bezrobotnych było uprawnionych do pobierania zasiłku, pozostali to potencjalni klienci pomocy społecznej

Tabela Nr 17. Typy rodzin objętych pomocą finansową - zadania gminy łącznie z pracą socjalną.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1.	Rodziny ogółem	3 577	10 568
	w tym :		
	- rodziny objęte tylko pracą socjalną	712	2 097
	w tym o liczbie osób :		
	1	1 039	1 039
	2	592	1 184
	3	622	1 866
	4	644	2 576
	5	389	1 945
	6 i więcej	291	1 958
2.	Rodziny z dziećmi	1 786	7 473
	w tym o liczbie dzieci :		
	1	738	2 402
	2	621	2 632
	3	282	1 459
	4	101	633
	5	31	222
	6	7	56
	7 i więcej	6	69
3.	Rodziny niepełne	712	2 267
4.	Rodziny emerytów	1 066	2 582
	w tym jednoosobowe	418	418

7. Aktywizacja osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej.

Organizacja prac społecznie użytecznych.

Na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 25 października 2005 r. w sprawie trybu organizowania prac społecznie użytecznych.

Bezrobotnego bez prawa do zasiłku korzystającego ze świadczeń pomocy społecznej Starosta może skierować do wykonywania prac społecznie użytecznych w miejscu zamieszkania lub pobytu w wymiarze 10 godzin tygodniowo w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej.

Bezrobotnemu nie posiadającemu prawa do zasiłku przysługuje świadczenie w wysokości nie niższej niż 6,80 zł za godzinę wykonanej pracy społecznie użytecznej.

Zarządzeniem Nr 30/2006 z dnia 6 marca 2006 r. Prezydent Miasta Przemyśla zadanie w zakresie organizowania prac społecznie użytecznych powierzył Dyrektorowi MOPS. Podmiot, organizujący prace społecznie użyteczne zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki pracy oraz przestrzeganie przepisów prawa pracy dotyczących wykonywania przez kobiety prac szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia. Jeżeli osoba bezrobotna skierowana do prac społecznie użytecznych, bez usprawiedliwionej przyczyny nie zgłosi się do wykonywania prac społecznie użytecznych, nie podejmie przydzielonej mu pracy społecznie użytecznej, opuści miejsce wykonywania prac społecznie użytecznych lub naruszy porządek i dyscyplinę w miejscu wykonywania pracy społecznie użytecznej podmiot organizujący ma obowiązek poinformować o tym Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemyślu oraz Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Przemyślu. Powyższe skutkować będzie pozbawieniem statusu osoby bezrobotnej w Powiatowym Urzędzie Pracy w Przemyślu oraz będzie podstawą do ograniczenia lub odmowy świadczeń z pomocy społecznej, zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. Głównym celem organizowania prac społecznie użytecznych jest aktywizacja osób podlegających wykluczeniu i umożliwienie im powrotu na rynek pracy.

W 2007 roku prace społecznie użyteczne zorganizowano w 7 jednostkach: MOPS, WPOW Domu dla Dzieci i Młodzieży "Maciek", Domu Pomocy im. Św. Brata Alberta, Stowarzyszeniu Pomocy Św. Brata Alberta, Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Polskim Komitecie Pomocy Społecznej, Polskim Czerwonym Krzyżu, łącznie dla 30 osób (skierowano 53 osoby). Osoby zostały zaangażowane do prac pomocniczych, porządkowych, drobnych remontów itp. Łącznie przepracowały 13 806 godzin. Koszt prac społecznie użytecznych w 2007 r. wyniósł 86 369,20 zł w tym refundacja PUP 49 936,44 zł. 20 osób wykonujących prace społecznie użyteczne uzyskało zatrudnienie.

W 2008 roku prace społecznie użyteczne zorganizowano w 8 jednostkach: MOPS, WPOW Dom dla Dzieci i Młodzieży "Maciek", Domu Pomocy im. Św. Brata Alberta, Stowarzyszeniu Pomocy Św. Brata Alberta, Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Polskim Komitecie Pomocy Społecznej, Polskim Czerwonym Krzyżu, Domu Pomocy Społecznej – Lipowicy, łącznie dla 40 osób (skierowano 58 osób). Osoby zostały zaangażowane do prac pomocniczych, porządkowych, drobnych remontów itp. Łącznie przepracowały 17 428 godzin. Koszt prac społecznie użytecznych w 2008 r. wyniósł 114 689,03 zł w tym refundacja PUP 62 809,14 zł, środki własne 37 453,46 zł, środki własne w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał Ludzki” 12 681,40 zł, inne wydatki (materiały) 2007,63 zł. Zatrudnienie uzyskało 4 osoby wykonujące prace społecznie użyteczne.

W 2009 roku prace społecznie użyteczne zorganizowano w 10 jednostkach: MOPS, WPOW Dom dla Dzieci i Młodzieży "Maciek", Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta, Stowarzyszenie Pomocy Św. Brata Alberta, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Polski Czerwony Krzyż, Dom Pomocy Społecznej – „Lipowica”, Dom Pomocy Społecznej ul. Św. Brata Alberta 3, Dom dla Dzieci „Nasza Chata” łącznie dla 54 osób (skierowano 81 osób). Osoby te zostały zaangażowane do prac pomocniczych, porządkowych, drobnych remontów itp. Łącznie przepracowały 22 564 godziny. Koszt prac społecznie użytecznych w 2009 r. wyniósł 151.965,06 zł w tym refundacja PUP

88.762,26 zł, środki własne 53.218,80 zł, środki własne w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał Ludzki” 9.984,00 zł, inne wydatki (materiały) 916,74. zł. Zatrudnienie uzyskało 10 osób wykonujących prace społecznie użyteczne.

Projekt systemowy POKL „Czas na aktywność w mieście Przemyśl”.

Mija kolejny rok realizacji przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu projektu systemowego „Czas na aktywność w mieście Przemyśl”. Projekt ten realizowany jest w ramach Priorytetu VII Promocja Integracji Społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej realizacja projektu systemowego w 2008 roku dała po raz pierwszy możliwość dodatkowej aktywizacji naszych klientów po przez dodatkowe wsparcie w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, jak również pozwoliła na wypracowanie nowego modelu pracy socjalnej.

Projekt w 2008r. zakończył się w pełni sukcesem. Niezaprzeczalnym osiągnięciem projektu jest objęcie kompleksowym wsparciem dużej liczby osób korzystających z pomocy społecznej (zrealizowanie 118 kontraktów socjalnych i 12 umów).

Szczególną aktywnością w projekcie wykazały się kobiety, które na ogólną liczbę uczestników projektu tj. 130 osób stanowiły zdecydowaną większość. 92 kobiety zakończyły udział w planowanych działaniach w projekcie .

W 100% zrealizowano:

- zaplanowaną liczbę godzin warsztatów oraz treningów kompetencji i umiejętności społecznych,
- kursy zawodowe ukończyło 130 osób,
- kurs podstawowy języka angielskiego ukończyło 23 osoby,
- 15 osób podnosi stopień wykształcenia w formach szkolnych.

Ewaluacja projektu na podstawie ankiet wykazała:

- rozwój zdolności motywacyjnych u 53,8% uczestników projektu,
- wzrost zdolności komunikacji interpersonalnej u 63,5% uczestników projektu,
- wzrost poziomu samooceny u 52,3% uczestników projektu,
- wzrost aspiracji zawodowych u 53% uczestników projektu,
- wzrost aspiracji osobistych u 56% uczestników projektu.

Na założony 60% wskaźnik 55% uczestników projektu wyraziło wyraźne zadowolenie z udziału w projekcie.

Uwzględniając powyższe rezultaty twarde i miękkie należy stwierdzić, że założone cele w projekcie zostały osiągnięte.

Nastąpił wzrost potencjału społecznego i zawodowego uczestników projektu, zwiększyła się ich zdolność do zatrudnienia i motywacja do zmiany dotychczasowej biernej postawy życiowej.

Sukcesem projektu jest fakt, że na koniec kwietnia 2009r. ośmiu uczestników projektu podjęło pracę.

Mając na uwadze zadania MOPS kluczowym celem do realizacji w ramach projektu „Czas na aktywność w mieście Przemyśl” jest przeciwdziałanie pogłębiającemu się wykluczeniu społecznemu osób objętych świadczeniami pomocy społecznej.

Przyczyny i obszary wykluczenia są różne. Może to być pochodzenie (etniczne i geograficzne), niskie wykształcenie, status ekonomiczny, dostępność do środków komunikacji, etc. Do przyczyn wykluczenia społecznego zaliczyć należy również funkcjonujące w społeczności negatywne stereotypy i uprzedzenia, których skutkiem jest bezpośrednia lub pośrednia dyskryminacja jakiejś grupy społecznej (z uwagi na płeć, orientację seksualną, wiek, pochodzenie rasowe, wyznanie czy niepełnosprawność). Pamiętając, iż tożsamości każdego człowieka nie da się opisać za pomocą jednej cechy, należy zwrócić uwagę, że dyskryminacja bardzo często może przyjmować formę dyskryminacji wielokrotnej, obejmującej więcej niż jedną przyczynę.

Opierając się na analizie opinii pracowników socjalnych MOPS, jak również na danych statystycznych MOPS z lat 2008-2009 należy zauważyć, że ilość osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej kształtuje się na równym poziomie. Wychodząc naprzeciw temu zjawisku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizując projekt w 2009 r. starał się dać możliwość swoim klientom korzystania z działań przewidzianych do realizacji w projekcie „Czas na aktywność w mieście Przemyśl”. W 2009r. do projektu zakwalifikowano 120 osób niepracujących, będących w wieku aktywności zawodowej, korzystających z różnych form wsparcia w pomocy społecznej, zamieszkałych na terenie miasta Przemyśla. W grupie tej znalazło się również 20 osób niepełnosprawnych oraz 12 osób opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze i rodziny zastępcze. Cel główny projektu jest zgodny z zapisami zawartymi w: Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych miasta Przemyśl oraz Miejskim Programie Działań na rzecz osób Niepełnosprawnych.

Zakwalifikowani uczestnicy w ramach Aktywnej Integracji, która stanowi jedno z zadań wskazanych w projekcie skorzystali z trzech instrumentów:

1. Aktywizacji społecznej, na które składają się poniższe działania:
  - Organizacja i finansowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych prowadzonych przez doświadczonych psychologów obejmujących tematykę z zakresu: komunikacji interpersonalnej, autoprezentacji, radzenia sobie w sytuacjach dnia codziennego itp.
2. Aktywizacji zawodowej:
  - Organizacja i finansowanie warsztatów i sesji indywidualnych z doradcą zawodowym obejmujących tematy m.in.: rozmowa z pracodawcą, aktywność zawodowa, dokumenty aplikacyjne.
3. Aktywizacji edukacyjnej:
  - Możliwości finansowania zajęć szkolnych związanych z uzupełnieniem wykształcenia ponadgimnazjalnego i zajęć w ramach kształcenia ustawicznego.

W ramach aktywizacji edukacyjnej uczestnicy projektu brali udział w szkoleniach takich jak: kurs języka angielskiego-19 osób, kurs przedstawiciel handlowy + prawo

jazdy kat. B -36 osób, kurs prawo jazdy kat. C -11 osób, kosmetyczka-12 osób, kasjer walutowy 9 osób, opiekunka dziecięca i osoby starszej 13 osób, operator wózków jezdniowych 16 osób, kurs komputerowy ogólny- 13 osób i kurs komputerowy ECDL 8 osób.

Osoby uczęszczające na kurs języka angielskiego w ramach projektu przystąpiły do egzaminu państwowego na certyfikat językowy TELC A2. Certyfikaty TELC są np. na wielu wyższych uczelniach uznawane, jako egzaminy końcowe z języka, polska administracja państwowa uznaje je, jako oficjalne potwierdzenie znajomości języka.

Wychodząc naprzeciw potrzebom zgłoszonym przez uczestniczki kursu kosmetyczka postanowiono poszerzyć zakres ich wiedzy i zorganizowano dodatkowe zajęcia ze stylizacji paznokci.

Podsumowując przebieg realizacji projektu w 2009r należy podkreślić, że z 120 osób zakwalifikowanych do projektu 108 UP zrealizowało do końca zaplanowane dla nich formy wsparcia w tym 84 kobiety. W dalszym ciągu kobiety są bardziej aktywne w projekcie i zdobywając nowe umiejętności i kwalifikacje konsekwentnie dążą do poprawy swojej sytuacji życiowej.

Został osiągnięty najważniejszy cel projektu tj. „zwiększenie zdolności do zatrudnienia uczestników projektu” - 11 osób podjęło pracę, 4 osoby uczestniczą w pracach społecznie użytecznych w 2010r.

Doświadczenia dwóch lat realizacji projektu systemowego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w dobitny sposób udowadniają, iż angażowanie się w pozyskiwanie wsparcia finansowego z Europejskiego Funduszu Społecznego pozwala poszerzyć możliwości pracy z naszymi klientami. Realizacja takich działań zmienia wizerunek pomocy społecznej i pracowników pomocy społecznej w oczach społeczeństwa. Głównym hasłem Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki jest: „Człowiek najlepsza inwestycja”, hasło to pozwala w pełni określić, czym powinniśmy się kierować przy realizacji projektu w kolejnych latach.

Planowane działania w projekcie na 2010r. wychodzą na przeciw zapotrzebowaniu osób korzystających z pomocy społecznej (434 osoby zadeklarowało chęć uczestnictwa w projekcie)

W procesie rekrutacji zakwalifikowano do projektu 150 osób.

Planowany budżet w wysokości 1.200 tys. zł pozwoli 150 uczestnikom projektu udzielić kompleksowego wsparcia, co w konsekwencji osobom i rodzinom umożliwi zwiększenie zdolności do zatrudnienia i powrót do pełnienia ról społecznych. Chcemy również zaproponować jego potencjalnym uczestnikom oprócz już sprawdzonych, nowe atrakcyjne formy szkoleń i aktywizacji. Nowe propozycje mają poprawić efektywność i skuteczność realizowanych zadań.

Tabela Nr 18. Wykonanie budżetu projektu systemowego

2008r.	2009r.	2010r.
Wykorzystane środki finansowe	Wykorzystane środki finansowe	Planowane środki finansowe
599 491,41	725 832,21	1 216 600,00

Tabela Nr 19. Realizacja kontraktów socjalnych

2008r.	2009r.	2010r.
Ogółem zrealizowane kontrakty socjalne i umowy	Ogółem zrealizowane kontrakty socjalne i umowy	Planowane kontrakty socjalne
130	108	150

VI. Pomoc instytucjonalna

1. Domy Pomocy Społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpowiedzialności za mieszkańca gminy w tym domu, natomiast do zadań własnych powiatu należy prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób. Przepisy wskazują, że pobyt w domu pomocy społecznej winien być ostatecznością. W pierwszej kolejności pracownicy socjalni aktywizują rodzinę zobowiązaną do opieki nad krewnym, organizują usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania lub wskazują możliwość korzystania z dziennych ośrodków wsparcia. Osoby wymagające wzmożonej opieki medycznej powinny być umieszczane w zakładach opiekuńczo-leczniczych. Zasadą jest, że osoby kieruje się do domu pomocy znajdującego się najbliżej dotychczasowego miejsca zamieszkania.

W trzech domach pomocy społecznej znajdujących się na terenie miasta na dzień 31.12.2009 r. przebywało 305 mieszkańców, a więc o 6 osób mniej, niż statutowa liczba mieszkańców (311). Zaistniała sytuacja jest skutkiem wprowadzonych zmian przepisów dotyczących zasad finansowania pobytu mieszkańców w domu pomocy społecznej oraz wdrażania w tych jednostkach programów naprawczych. Nadmienić należy, że termin osiągnięcia standardów określony na dzień 31.12.2006 r. został przedłużony nowelizacją ustawy o pomocy społecznej (z dnia 8.12.2006 r.) do 2010 roku co pozwoli na realizację ustalonych w przemyskich DPS planów naprawczych w 2011 r.

W minionym, tj. 2009 r. w dwóch usytuowanych na terenie Miasta Przemyśla domach pomocy społecznej, sukcesywnie były wdrażane programy naprawcze. DPS dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i przewlekle psychicznie chorych Przemyśl-Lipowica (ul. Wysockiego 99) oraz DPS dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych obojga płci przy ul. św. Brata Alberta 3 do dnia 31.12.2009 r. nie uzyskały wymaganych standardów, co w konsekwencji zapisu art. 152 ust. 5 i ust 6 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 z późniejszymi zmianami) nie daje podstawy prawnej do zmiany średniego kosztu utrzymania mieszkańca domu oraz wyklucza możliwość kierowania osób do tych placówek, aż do uzyskania wymaganego standardu.

Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Braci Albertynów w Przemyślu (ul. św. Brata Alberta 1) w 2008r. zakończył realizację programu naprawczego. Decyzją z dnia 5 grudnia 2008 r. znak: S.II-9013/08 Wojewody Podkarpackiego DPS Zgromadzenia Braci Albertynów dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie uzyskał zezwolenie na świadczenie usług zgodnie z typem Domu, pomocy osobom w nim zamieszkałym na poziomie obowiązującego standardu na czas nieokreślony. Na podstawie w/w decyzji od dnia 01 grudnia 2008 r. do dnia 31.03.2009 r. średni koszt utrzymania mieszkańca w DPS Zgromadzenia Braci Albertynów w Przemyślu wynosi 1.933,00 zł (Zarządzenie Nr

50/08 Prezydenta Miasta Przemyśla z dnia 18 marca 2008 r.) a od 01.04.2009 r. wynosił 2.124,00 zł (Zarządzenie Nr 21/09 Prezydenta Miasta Przemyśla z dnia 24.02.2009 r. opublikowane w Dz.Urz. Województwa Podkarpackiego Nr 13 z dnia 09.03.2009 poz. 317).

Realny koszt utrzymania w tym domu wynosi 2 400 zł. Niestety dotacja wojewody w wysokości 1 750 zł za osoby umieszczone przed 1.01.2004 jest zbyt niska i w połączeniu z odpłatnością mieszkańca średnio 400 zł daje sumę 2 150 zł. Biorąc pod uwagę, iż wojewoda pokrywa koszty utrzymania 62 spośród 70 mieszkańców powoduje to uszczerbek w budżecie domu w stosunku do kwoty realnego kosztu utrzymania rzędu 190 000 zł rocznie.

W Przemyślu działają:

- * Dom Pomocy Społecznej dla Osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych, ul. Brata Alberta 3 - placówka publiczna 50 miejsc koedukacyjnych,
- * Dom Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i przewlekle psychicznie chorych, ul. Wsockiego 99 - placówka publiczna 191 miejsc koedukacyjnych,
- * Dom Pomocy Społecznej dla niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn, ul. św. Brata Alberta 1 - placówka niepubliczna 70 miejsc męskich.

Tab. Nr 20 Domu Pomocy Społecznej w Przemyślu

Wyszczególnienie	Dom Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku i mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie i psychicznie chorych	Dom Pomocy Społecznej dla mężczyzn i przewlekle psychicznie chorych	Zgromadzenia Braci Albertynów	Ilość miejsc
5			statutowych 50	170
1	mieszkańca w 2006 r. *1.718,43 zł	1.766,00 zł	1.832,00 zł	Miesięczny koszt utrzymania
1	mieszkańca w 2007 r. **1.715,00 zł	1.810,70 zł	1.868,68 zł	Miesięczny koszt utrzymania
	mieszkańca w 2008 r. ***1.715,00 zł	1.810,70 zł	XI 1.868,68 zł XII 1.933,00 zł	Miesięczny koszt utrzymania
	mieszkańca w 2009r. ****1.715,00 zł	1.810,70 zł	III 1.933,00 zł	1.933,00 zł
I	IV - XII 2.124,00 zł			Ilość mieszkańców na dzień 31.12.2009 r. 4718870

- * Zarządzenie Prezydenta Miasta Przemysła Nr 33/2006 z dnia 10 marca 2006r.
- ** Zarządzenie Prezydenta Miasta Przemysła Nr 19/07 z dnia 16.02.2007 r.
- *** Zarządzenie Prezydenta Miasta Przemysła Nr 50/08 z dnia 18.03.2008 r.
- **** Zarządzenia Prezydenta Miasta Przemysła Nr 21/09 z dnia 24.02.2009 r.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania, jedynie osoby skierowane do 31.12.2003 r. są finansowane dotacją celową z budżetu państwa. Odpłatność w stosunku do osób skierowanych do domu pomocy społecznej po 1 stycznia 2004 r. ustala się następująco: mieszkaniec ponosi odpłatność do 70% swojego dochodu netto, następnie małżonek lub zstępni przed wstępnymi kwotę uzupełniającą do średniego miesięcznego kosztu w danym domu. Jeśli rodzina posiada niski dochód całą kwotę uzupełniającą ponosi gmina właściwa dla miejsca stałego zameldowania przed skierowaniem do domu pomocy społecznej. W praktyce oprócz osoby kierowanej opłatę miesięczną wnosi gmina, średnio w 2009 r. około 1.211,51 zł miesięcznie za każdą osobę. Dokonywane dopłaty mają charakter zmienny w stosunku do lat ubiegłych (tj. w roku 2007 wynosiła 1.305,39 zł, w roku 2008 r. wynosiła 1.171,48 zł)

W 2009 r. skierowano 14 osób z Przemysła, zaś rzeczywiście umieszczono w domach pomocy społecznej 19 osób. W Domu Pomocy Społecznej Lipowica - umieszczono 4 osoby (w tym 3 osoby z terenu miasta Przemysła, 1 osoba skierowana przez inną gminę), w DPS Przemysł, ul. św. Brata Alberta 3 - 4 osoby (wszystkie z terenu miasta Przemysła), w DPS Zgromadzenia Braci Albertynów 4 osoby (w tym 1 osoba z terenu miasta Przemysła, 3 osoby skierowane przez inne gminy). Do domu pomocy społecznej w innych powiatach zostało skierowanych 11 osób z terenu miasta Przemysła. Pracownik MOPS prowadzi postępowanie administracyjne w zakresie skierowania, umieszczenia oraz ustalenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Dyrektor MOPS zawiera umowy z osobami zobowiązanymi do ponoszenia kosztów utrzymania członka rodziny w DPS. W 2009 roku zawarto 6 umów zobowiązujących do ponoszenia częściowych opłat za pobyt mieszkańca w DPS oraz 19 osób dokonywało należnych wpłat zgodnie z zawartymi umowami w latach 2004-2008. W 2009r. przeprowadzono aktualizacje wywiadów alimentacyjnych u osób zwolnionych z partycypowania w kosztach pobytu świadczeniobiorców w domach pomocy społecznej. Decyzje zwalniające wydane w latach 2004-2007 zostały utrzymane w mocy.

W 2009 r. wymagało umieszczenia w Domu pomocy społecznej 45 osób. z których Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydał 14 decyzji kierujących. 31 osób oczekuje na wydanie decyzji kierującej do domów pomocy społecznej, które nie posiadają wymaganej standaryzacji.

Tabela Nr 21. Struktura osób pochodzących z Przemyśla - mieszkańców domu pomocy społecznej w roku 2009 (stan na dzień 31.12.2009 r.) w zależności od sposobu finansowania pobytu.

Wyszczególnienie	Liczba mieszkańców ogółem	Liczba mieszkańców, których pobyt opłaca budżet państwa	Liczba mieszkańców, których pobyt opłaca gmina	W tym liczba mieszkańców, których pobyt w części dofinansowuje rodzina
DPS dla osób w podeszłym wieku - ul. św. Brata Alberta 3	47	29	18 Gmina Miejska Przemyśl	2 (zawarte 2005-2008) 2 (zawarte w 2009 r)
DPS dla kobiet i mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie i przewlekle psychicznie chorych - Wysockiego 99	188	157	15 - Gmina Miejska Przemyśl 16 – inne Gminy	1 (zawarta 2007)
DPS dla mężczyzn intelektualnie i psychicznie chorych Zgromadzenia Braci Albertynów - ul. Św. Brata Alberta 1	70	62	4 – Gmina Miejska Przemyśl 4 – inne Gminy	Brak
Domy Pomocy Społecznej poza Przemyślem, w których zostali umieszczeni mieszkańcy Miasta			21 (z okresu 2004-2008) 15 umieszczonych 2009	15 (zawarte w latach 2005-2008) 4 zawarte w 2008 r

Tabela Nr 22. Wydatki ponoszone za pobyt mieszkańców Przemyśla umieszczanych w domach pomocy społecznej w latach 2006 - 2009

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009
Kwota wydatków przekazywana przez Miasto Przemyśl do dps tytułem opłaty za pobyt mieszkańców	384 681,42 zł	zaległość z 2006 r. 36 638,25 należność za 2007r. 616.144,00 zł	958.269,89 zł	zaległość z 2008 r. 5.606.04 zł należność za 2009 r. 1.102.474,94 zł
Kwota dochodów uzyskiwanych od członków rodziny mieszkańca	35 072,43 zł	56.225,72 zł	113.070,56 zł	142.074,86 zł
Różnica pochodząca wyłącznie z budżetu Miasta Przemyśla	349 608,99 zł	559,918,28	845.199,33 zł	960.400,08 zł

Domy Pomocy Społecznej wypracowały w swej działalności edukacyjno-terapeutycznej wiele stałych już zajęć mobilizujących mieszkańców do aktywnego życia. Mieszkańcy chętnie uczestniczą w spartakiadach sportowych i przeglądach teatralnych o zasięgu wojewódzkim, w organizowanych wycieczkach i spacerach, różnego rodzaju spotkaniach: mikołajkowych, opłatkowych i wielkanocnych oraz zabawach z okazji "Dnia Seniora", "Andrzejek", "Dnia Babci i Dziadka" i "Walentynek". W DPS Przemyśl-Lipowica odbyła się doroczna już XIV impreza plenerowa połączona z festynem i aukcją wyrobów plastycznych z okazji tzw. "Spotkania Rodzin" mieszkańców. W DPS Zgromadzenia Braci Albertynów po raz V zorganizowano „Spotkanie Rodzin”. Mieszkańcy mają możliwość kultywowania wyznania religijnego.

W 2009 roku wydano 27 wniosków do ZOL w Przemyślu przy ul. Jasińskiego 15 oraz 18 do NZ Palium ul. Rogozińskiego 30 celem podjęcia dalszych działań. MOPS nie ma uprawnień umieszczania osób w Zakładach Opiekuńczo-Lecznicych.

VII. Opieka nad dzieckiem i rodziną.

Rodzinie mającej trudności w wypełnianiu swoich zadań oraz dziecku z tej rodziny udziela się pomocy, mając na względzie podmiotowość dziecka i rodziny oraz prawo dziecka do wychowania w rodzinie oraz zapewnienia stabilnego środowiska wychowawczego. Według przytaczanej już zasady pomocniczości osobę, rodzinę uznaje się za główny podmiot wszelkich działań, instytucje tworzone są jako pomocnicze w stosunku do niej. Do głównych działań nakierowanych na rodzinę i dziecko należą poradnictwo rodzinne, praca socjalna oraz w ostateczności zapewnienie dziecku opieki i wychowania poza rodziną naturalną. Kładzie się nacisk na profilaktykę, wsparcie dzienne i działania mające na celu zachowanie lub przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania jej zadań.

Do zadań własnych powiatu należy zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, organizowania opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielania pomocy pieniężnej i niepieniężnej w tym zakresie.

1. Rodziny zastępcze.

Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu rodzinnego. Rodzina zastępcza zapewnia dziecku warunki rozwoju i wychowania

odpowiednie do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju. Jednym z obowiązków rodzica zastępczego jest współpraca z MOPS, informowanie o przebiegu opieki, umożliwianie przeprowadzania wywiadów rodzinnych w miejscu zamieszkania. MOPS jest zobowiązany do składania rocznych sprawozdań do sądu rodzinnego o realizowaniu opieki i wychowania nad powierzonymi dziećmi.

Rodzinie zastępczej udziela się pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka. Kwota tej pomocy uzależniona jest od wieku dziecka, stanu zdrowia, niedostosowania społecznego oraz od wysokości dochodu własnego dziecka. Wysokość pomocy pieniężnej nie zależy od dochodu posiadanego przez rodzinę zastępczą jednak posiadanie dochodu jest jednym z warunków umieszczenia w niej dziecka.

W 2009 roku zorganizowano VI Festyn z okazji rodzicielstwa zastępczego oraz VI edycję konferencji „Szczęście dzieci - naszym szczęściem”.

Tabela Nr 23. Wzrost liczby rodzin zastępczych w latach 2006 – 2009

Rok	Ilość utworzonych rodzin zastępczych	Liczba umieszczonych dzieci	Liczba rodzin rozwiązanych	Razem rodzin zastępczych	Razem liczba umieszczonych dzieci
2006	17	22	13	99	123
2007	12	21	19	97	123
2008	9	14	11	96	113
2009	15	18	13	86	108

Tabela Nr 24. Ilość dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w zależności od wieku i stanu zdrowia.

Wiek i stan zdrowia	0-7 lat	0-7 lat z niepełnosprawnością	7-18 lat i więcej *	7-18 lat z niepełnosprawnością i więcej *
2006	22	1	82+19	16+3*
2007	23	0	71+15	16+2*
2008	18	0	65+11	14+1*
2009	27	2	100	14

* Pełnoletni wychowankowie mogący pozostawać w rodzinie zastępczej do czasu ukończenia nauki w szkole rozpoczętej przez 18 rokiem życia.

Tabela Nr 25. Zależność średniej wysokości pomocy pieniężnej od wieku i stanu zdrowia dziecka (w złotych).

Średnia wysokość pomocy pieniężnej w	0-7 lat	0-7 lat z niepełnosprawnością	7-18 lat	7-18 lat z niepełnosprawnością
--------------------------------------	---------	-------------------------------	----------	--------------------------------

latach				
2006	954,93	122,86	661,20	842,22
2007	975,21	0	625,43	875,53
2008	958,93	0	507,11	829,90
2009	988,20	1241,10	658,80	911,70

Tabela Nr 26. Pomoc pieniężna świadczona rodzinom zastępczym w latach 2006 – 2009 (w złotych)

Rok	Jednorazowa pomoc pieniężna na częściowe pokrycie wydatków związanych z przyjęciem dziecka do rodziny	Pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka	Okresowa pomoc losowa
2006	19 500	904 377	3240
2007	7 500	873 769	0
2008	7 500	847 966	0
2009	13 794	940.748,01	0

Tabela nr 27. Liczba rodzin i umieszczanych w nich dzieci z uwzględnieniem miejsca pochodzenia dziecka.

	Rodziny na terenie Przemysła narastająco I-XII 2009r.	Dzieci pochodzące z innych powiatów	Dzieci pochodzące z Przemysła umieszczone poza Przemysłem
Liczba rodzin spokrewnionych	81	4	10
Liczba umieszczonych dzieci	99	5	11
Liczba rodzin niespokrewnionych	11	3	4
Liczba umieszczonych dzieci	12	3	4
Rodziny zawodowe	1	1	1
Liczba umieszczonych dzieci	4	3	2

2. Placówki opiekuńczo-wychowawcze.

a) Placówki typu dziennego – Świetlice środowiskowe

W celu wsparcia funkcji opiekuńczych rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówkach wsparcia dziennego, są to działania profilaktyczne, których celem jest zapobieganie umieszczania dzieci poza rodziną. W Przemyślu funkcjonuje wiele świetlic, w których dzieci mają możliwość pokonywania trudności szkolnych i prawidłowego organizowania czasu wolnego.

MOPS współpracując z organizacjami prowadzącymi świetlice środowiskowe przekazuje informacje o konkursach wspomagając ich działania w zakresie pozyskiwania środków na działalność opiniując programy i nadzorując realizację umów. Świetlice środowiskowe są wspierane z Budżetu Miasta Przemyśla za pośrednictwem Wydziału Spraw Społecznych i Obywatelskich. Do Świetlic Środowiskowych uczęszcza średnio każdego roku ok. 400 dzieci z rodzin, w których często istnieje problem alkoholowy przynajmniej jednego z rodziców. Miesięcznie ok. 30 w każdej. Dzieci otoczone opieką wychowawców w godzinach popołudniowych mają zapewnione warunki do nauki, zabawy oraz twórczego spędzania wolnego czasu. Minimalizowanie skutków niepowodzeń szkolnych, organizowanie zajęć wyrównawczych. Dzieci i młodzież mają możliwość spożycia gorącego posiłku współfinansowanego ze środków budżetu państwa.

Świetlice środowiskowe i terapeutyczne są prowadzone przez:

PKPS „Stare Miasto”

Stowarzyszenie Rodzin Katolickich „Nadzieja”

S.S. im Michała Archanioła „Oratorium”

S.S. Felicjanek „Dom Bł. Matki Angeli”

Stowarzyszenie Salezjańskiej Organizacji Sportowej „Orlęta”

Zgromadzenie Sług Jezusa „Iskierka”

Stowarzyszenie Profilaktyki i Wspierania Rozwoju Osobowości Dzieci i Młodzieży „Wzrastanie”,

Stowarzyszenie Animatorów Trzeźwości „Przystań”

Młodzieżowy Dom Kultury

W lipcu 2009r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w P-ślu zorganizował spotkanie z organizacjami pozarządowymi w celu zmotywowania tych organizacji do pisania projektów w ramach konkursu nr 7/POKL/7.2.1/2009 Poddziałanie nr 7.2.1, Działanie nr 7.2 Priorytet nr VII POKL (Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym). W rezultacie 4 instytucje podjęły się tego zadania.

Efektom tych działań jest uzyskanie przez Archidiecezję Przemyską środków w wys. 1.200 tys. zł na utworzenie i działalność „Klubu socjoterapeutycznego” przy ul. P. Skargi w P-ślu.

Należy podkreślić, że zdecydowana większość pracy przy tym projekcie wykonali pracownicy MOPS w P-ślu.

b). Placówki całodobowe.

Dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej może być umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej następujących typów:

- Interwencyjnego
- Rodzinnego
- Socjalizacyjnego

Skierowanie dziecka na pobyt całodobowy może nastąpić po wyczerpaniu wszystkich możliwości udzielenia pomocy w rodzinie naturalnej lub w rodzinie zastępczej. Pobyt powinien mieć charakter przejściowy, przyjęcie dziecka do placówki następuje na podstawie orzeczenia sądu rodzinnego, na wniosek rodziców lub na wniosek samego

dziecka. Od 1 stycznia 2005 r. w Przemyślu funkcjonuje 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze całodobowe:

- Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Dom dla Dzieci i Młodzieży „Maciek” ul. Jasińskiego 1 (placówka publiczna) od 1 lipca 2006 Grupa Małych Dzieci 6 miejsc statutowych, Zespół Interwencyjny 9 miejsc statutowych, Zespół Socjalizacyjny 30 miejsc statutowych
- Dom dla Dzieci „Nasza Chata” ul. Swobodna 12 (placówka niepubliczna) 30 miejsc statutowych – prowadzi mieszkanie usamodzielnienia dla starszych wychowanków.

Od września 2009r. MOPS w P-ślu (przy akceptacji Prezydenta Miasta Przemyśla) prowadził bezpośrednie negocjacje z Lions Club i Fundacją „Amicis” w sprawie pozyskania środków na utworzenie w WPOW „Maciek” drugiego mieszkania usamodzielnienia.

Tabela Nr 28. Ilość dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Przemyślu bez względu na miejsce pochodzenia w kolejnych miesiącach 2009 roku oraz dzieci pochodzących z Przemyśla, a przebywających poza Przemyślem.

Liczba dzieci	Dzieci pochodzące z Przemyśla a przebywające poza Przemyślem	Dom dla Dzieci „Nasza Chata”	Dom dla dzieci i Młodzieży „Maciek”		
		Typ socjalizacyjny 1-18	Grupa Małych Dzieci 0-3	Zespół Interwencyjny	Zespół Socjalizacyjny 3-18
Styczeń	17	29	6	7	31
Luty	17	28	6	7	30
Marzec	17	26	6	7	30
Kwiecień	17	31	6	8	28
Maj	17	31	6	8	28
Czerwiec	17	30	7	12	28
Lipiec	17	30	7	11	29
Sierpień	17	30	5	9	29
Wrzesień	17	30	5	13	28
Październik	17	30	5	8	31
Listopad	17	30	5	8	31
Grudzień	17	30	4	9	30

Pracownik socjalny MOPS po otrzymaniu orzeczenia sądu rodzinnego przeprowadza wywiad środowiskowy i wszczyna postępowanie administracyjne w celu skierowania dziecka do właściwej placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Na bieżąco prowadzona jest współpraca z sądem w zakresie zapewniania opieki poza rodziną.

Pracownik socjalny MOPS uczestniczy w pracach Stałych Zespołów do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Przemyślu oraz w miarę możliwości również w placówkach poza Przemyślem w których przebywają dzieci pochodzące z Przemyśla.

Zasadą jest kierowanie dziecka do placówki położonej najbliżej miejsca zamieszkania rodziców w celu utrzymania kontaktów, chyba, że sąd rodzinny postanowi inaczej. W przypadku braku wolnych miejsc w przemyskich placówkach MOPS wnioskuję o umieszczenie dzieci do innego powiatu. MOPS w miarę wolnych miejsc w przemyskich placówkach opiekunko-wychowawczych pozytywnie rozpatruje wnioski innych powiatów o umieszczenie dzieci z nich pochodzących. Każdorazowo niezbędne jest zawarcie porozumienia w sprawie umieszczenia dziecka i pokrywanie kosztów jego pobytu w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Z upoważnienia Prezydenta Miasta Przemyśla Dyrektor MOPS zawiera ze Starostami porozumienia dotyczące umieszczania dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Tabela Nr 29. Ilość porozumień dotyczących zapewnienia opieki poza rodziną naturalną dziecka. Porozumienia dotyczące pobytu dziecka w rodzinie zastępczej. Porozumienia dotyczące pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

	Porozumienia dotyczące pobytu dziecka w rodzinie zastępczej		Porozumienia dotyczące pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej	
	Ilość dzieci pochodzących z Przemyśla umieszczanych poza Przemyślem	Ilość dzieci umieszczonych w Przemyślu pochodzących z innych powiatów	Ilość dzieci pochodzących z Przemyśla umieszczanych poza Przemyślem	Ilość dzieci umieszczonych w Przemyślu pochodzących z innych powiatów
2006	4	1	0	1
2007	2	0	5	3
2008	2	2	7	8
2009	4	1	0	16

3. Praca socjalna z rodziną naturalną dziecka.

Ustawa nakłada na rodziców biologicznych, dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej obowiązek wnoszenia opłat pokrywających koszty udzielanej pomocy pieniężnej lub miesięcznego kosztu utrzymania wychowanka. Po ustaleniu sytuacji materialnej rodziców naturalnych na podstawie Uchwały Nr 136/2004 Rady Miejskiej w Przemyślu Dyrektor MOPS po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wydaje decyzję ustalającą odpłatność za pobyt dzieci pochodzących z Przemyśla w placówkach opiekuńczo-wychowawczych bez względu na ich położenie.

Tabela Nr 30. Decyzje w sprawie odpłatności rodziców biologicznych 2009.

	Liczba wydanych	Decyzje o całkowitym	Decyzje częściowo	Odstąpienie od	Miesięczny koszt

	decyzji w sprawie odpłatności rodziców naturalnych	zwolnieniu z opłaty	zwalniające z opłaty	ustalenia opłaty	utrzymania dziecka w złotych *
	2009	2009	2009	2009	2009
WPOW Zespół Interwencyjny	11	1	0	10	3.992,00
WPOW Grupa Małych Dzieci	5	1	0	4	3.347,00
WPOW Zespół Socjalizacyjny	3	0	0	3	2.665,00
Dom dla Dzieci „Nasza Chata”	5	1	0	4	2.384,26
Placówki poza Przemyślem	2	0	0	2	Różne kwoty
Rodziny Zastępcze	29	3	5	21	Różne kwoty

* □ Zarządzenie Prezydenta Miasta Przemyśla Nr 22/09 z dnia 24 lutego 2009 r.

Do 31.12.2004 r. powiaty nie ponosiły żadnych opłat za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych dotacja z budżetu państwa.

Pobyt dziecka w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej z założenia ma charakter tymczasowy do momentu odzyskania funkcji opiekuńczych przez rodziców lub do czasu usamodzielnienia. W ramach pracy socjalnej prowadzona jest praca z rodzicami biologicznymi w zakresie: utrzymywania stałych kontaktów z dziećmi umieszczonymi poza rodziną, możliwości wyjścia z trudnej sytuacji życiowej, podjęcia leczenia odwykowego, rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy i zwiększenia aktywności w poszukiwaniu pracy, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych itp.

4. Usamodzielnianie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze lub placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Osoba, która osiągnęła pełnoletniość w rodzinie zastępczej, oraz osoba pełnoletnia opuszczająca placówkę opiekuńczo-wychowawczą, dom pomocy społecznej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Warunkiem do uzyskania pomocy jest zobowiązanie się osoby usamodzielnianej do realizacji opracowanego wspólnie z opiekunem indywidualnego planu usamodzielnienia. Osoba usamodzielniana może uzyskać pomoc:

- pieniądze na usamodzielnienie,
- pieniądze na kontynuowanie nauki,

- rzeczowa na zagospodarowanie,
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz pomoc w uzyskaniu zatrudnienia.

Tabela Nr 31. Pomoc pieniężna dla osób usamodzielnianych z rodzin zastępczych oraz z placówek opiekuńczo-wychowawczych w latach 2006-2009.

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009
Ilość osób z rodzin zastępczych - pomoc na usamodzielnienie	1	2	4	10
Wyplacona kwota	4 863	9 882	19 764	49.410,00
Ilość osób z rodzin zastępczych - pomoc rzeczowa	3	2	3	5
Wartość pomocy rzeczowej	5 700	4 000	8 000	13.000,00
Ilość osób z rodzin zastępczych – pomoc na kontynuowanie nauki	42	45	41	41
Wyplacona kwota	187 548,90	173 917,16	191 513	207.882,90
Ilość osób z placówek – pomoc na usamodzielnienie	3	6	20	13
Wyplacona kwota	17 935	39 528,00	103 055	59.292,00
Ilość osób z placówek - pomoc rzeczowa	6	8	10	10
Wartość pomocy rzeczowej	11 894	16 000,00	25 500	24.970,00
Ilość osób z placówek – pomoc na kontynuowanie nauki	49	56	57	48
Wyplacana kwota	236 991,60	250 768,14	226 556	221.356,80

Pomoc dla opuszczających opiekę zastępczą czy instytucjonalną związana jest z faktem rozpoczęcia dorosłego życia, służy integracji ze środowiskiem. Najczęściej osoby te nie mogą liczyć na żadną pomoc ze strony swojej rodziny naturalnej, rolę te powinien pełnić opiekun usamodzielnienia wyznaczany przez dyrektora MOPS. Opiekun wspólnie z osobą usamodzielnianą opracowuje program usamodzielnienia, który powinien uwzględniać wszystkie kierunki aktywności życiowej i stanowi kontrakt w sprawie pomocy pieniężnej i życiowej. Pomoc pieniężną wypłaca powiat właściwy dla miejsca pochodzenia dziecka przez umieszczeniem w opiece zastępczej, natomiast pomoc rzeczową powiat, w którym usamodzielniony wychowanek się osiedlił.

Znacząca część działalności pracowników MOPS jest skierowana na motywowanie usamodzielnionych wychowanków do jak najdłuższego kontynuowania nauki (szkoły policealne, studia) i zdobywania dodatkowych kwalifikacji i kursów zawodowych, aby wychowankowie ci byli odpowiednio przygotowani (zawodowo) do samodzielnego życia.

MOPS wspiera młodzież opuszczającą szczególnie placówki opiekuńczo-wychowawcze w podejmowaniu właściwych decyzji życiowych, monitoruje postępy w nauce, zachęca do podnoszenia kwalifikacji utrzymując stały regularny kontakt. Wychowankowie, którzy w placówce nie ukończyli gimnazjum często na tym samym poziomie uczą się przez kilka lat. W sporadycznych przypadkach podejmują studia

wyższe i stanowią dużo niższy odsetek wychowanków podejmujących edukację na wyższym poziomie, w przeciwieństwie do wychowanków opuszczających rodziny zastępcze.

Tabela Nr 32. Liczba wychowanków (opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze) podejmująca studia wyższe.

	Wychowankowie opuszczający:	
	Rodziny zastępcze	Placówki opiekuńczo-wychowawcze
2007	12	4
2008	15	3
2009	16	2

5. Mieszkanie chronione.

Osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, w szczególności osobie opuszczającej rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczo-wychowawczą może być przyznana pomoc w formie pobytu w mieszkaniu chronionym. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowująca osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia zapewniając warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

W 2004 roku MOPS opracował projekt utworzenia mieszkania chronionego następnie wykorzystując środki zabezpieczone w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Miasta Przemysła oraz środki otrzymane w ramach programu celowego z budżetu państwa rozpoczęto kapitalny remont otrzymanego pomieszczenia przekształcając je na dwa mieszkania. W roku 2005 zostały wykonane prace wykończeniowe. W 2009 roku w mieszkaniu chronionym zamieszkało 7 osób pełnoletnich, które opuściły placówki opiekuńczo-wychowawcze, kontynuujących naukę i znajdujących się na liście oczekujących na własne mieszkanie. Pobyt jest przejściowy oraz odpłatny w zależności od posiadanego dochodu i odbywa się w formie decyzji administracyjnej wydawanej przez MOPS.

W 2009 r. wpłaty wyniosły 1.150,51 zł, roczny koszt utrzymania 2 mieszkań to kwota 12.678,33 zł. W trakcie 2009 r. wyznaczeni pracownicy socjalni na bieżąco wizytowali mieszkanie chronione służąc pomocą i wsparciem dla mieszkańców ale również egzekwując przestrzeganie ustalonego regulaminu pobytu i reagując na nieodpowiednie zachowanie się mieszkańców i ich gości. Brak możliwości uzyskania mieszkania komunalnego po opuszczeniu opieki zastępczej i coraz gorsza sytuacja w domach rodzinnych sprawia, że wpływa coraz więcej wniosków o pomoc w formie mieszkania chronionego.

Tabela Nr 33. Struktura mieszkańców mieszkań chronionych w latach 2006-2009

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009
Płeć : mężczyźni	3	2	2	3
Kobiety	6	3	3	4
Wykształcenie: podstawowe lub	5	3	3	5
gimnazjalne				
Zawodowe	2	0	2	2
Średnie	2	2	0	0

Kontynuacja nauki w : szkole zawodowej	0	0	1	2
Szkole średniej	6	3	0	4
Szkole średniej uzupełniającej	0	0	3	0
Szkole pomaturalnej	3	2	0	0
Rodzaj placówki usamodzielniającej: opiekuńczo-wychowawcza	6	4	2	4
Ośrodek wychowawczy	3	1	2	2

6. Ośrodek Wsparcia Socjalnego.

Ośrodek Wsparcia Socjalnego (OWS) obejmuje wielopłaszczyznową, bezpłatną pomocą osoby i rodziny pozostające długotrwale w bezradności życiowej z powodu nieumiejętności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, bezrobocia, problemów natury psychologicznej lub innych dysfunkcji powodujących nieprawidłowe funkcjonowanie w środowisku zgodnie z indywidualnymi potrzebami w celu zapobiegania pogłębianiu się dysfunkcyjności na podstawie obowiązujących przepisów prawa przy pełnej współpracy korzystających ze wsparcia. OWS współpracuje na zasadzie partnerstwa z organizacjami działającymi na rzecz pomocy człowiekowi.

W uwagi na trudności finansowe OWS w roku 2009 był czynny w godzinach od 14.00 do 17.00 od poniedziałku do piątku

Konsultacji udzielali: prawnik, psycholog, pedagog, pracownik socjalny, doradca zawodowy i mediator rodzinny.

Tabela Nr 34. Liczba osób objętych konsultacjami w OWS w latach 2008-2009

Ip	Specjalista	Liczba osób – konsultacje indywidualne 2008 r.	Liczba osób – konsultacje indywidualne 2009	Liczba osób – konsultacje grupowe-2009	Liczba sesji Szkoleniowo-konsultacyjnych 2009
1	Psycholog	25	34	16	6
2	Prawnik	34	46	0	0
3	Pedagog	20	17	14	4
4	Mediator rodzinny	6	9	0	11
5	Doradca zawodowy	26	1	0	0
	Ogółem	111	107	30	21

Tabela Nr 35. Rodzaje szkoleń warsztatowych zorganizowanych w ramach OWS dla rodziców zastępczych w roku 2009.

Lp.	Nazwa szkolenia	l. osób	Ilość sesji	prowadzący
1	Rola kar i nagród w procesie wychowania dziecka	10	3	Psycholog
2	Metody wychowawcze sprzyjające optymalnemu rozwojowi dziecka	6	3	Psycholog
3.	Problemy wychowawcze – dzieci z symptomem FAS	6	2	Pedagog
4.	Wpływ uzależnień na wychowanie dziecka w rodzinie	4	1	Pedagog
5.	Bez klapsa- jak z miłością i szacunkiem	4	1	Pedagog

W ramach OWS działa Zespół Interdyscyplinarny, w skład którego wchodzi: psycholog, pedagog, pracownik socjalny, prawnik oraz inni według potrzeb i możliwości. W roku 2009 r. odbyło się 7 posiedzeń zespołu.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego poruszali sprawy indywidualne dotyczące opracowania pomocy dla klientów OWS oraz ogólnych form wsparcia dla osób i rodzin potrzebujących.

Niezbędne jest pozyskanie środków finansowych na rozwój poradnictwa w OWS. Poza poradnictwem należy również uruchomić terapie specjalistyczne.

7. Nadzór z upoważnienia Prezydenta nad działalnością jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

W roku 2009 zgodnie z założonym planem zostały przeprowadzone wizytacje lub kontrole we wszystkich domach pomocy społecznej i placówkach opiekuńczo wychowawczych, środowiskowym domu samopomocy i warsztatach terapii zajęciowej działających na terenie Przemysła.

W dniach 19/20.11.2009r. kontrolowano Dom dla Dzieci „Nasza Chata”, a w dniu 12/13.11.2009r. Wielofunkcyjną Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą „Maciek”. Planowe wizytacje poświęcono kwestii przestrzegania praw i potrzeb dzieci. Dodatkowo w WPOW „Maciek” skontrolowano sporządzane diagnozy psychologiczno-pedagogiczne dzieci przebywających w części interwencyjnej. Wszystkie wizytacje potwierdziły prawidłowość funkcjonowania zarówno Domu dla Dzieci i Młodzieży „Maciek” jak i Domu dla Dzieci „Nasza Chata”.

W dniach 27 i 28.10.2009 r. została przeprowadzona wspólnie z pracownikiem Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Przemysłu wizytacja w Domu Pomocy Społecznej Zgromadzenia Braci Albertynów w Przemysłu (ul. św. Brata Alberta 1), której przedmiotem było merytoryczne sprawdzenie jakości świadczonych usług w zakresie potrzeb bytowych, opiekuńczych i wspomagających na rzecz mieszkańców domu pomocy społecznej.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przeprowadzili również kontrole Środowiskowego Domu Samopomocy i WTZ przy Spółdzielni Niewidomych „Start” zakończonych sporządzeniem protokołu i wydaniem zaleceń pokontrolnych.

VIII. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny.

System świadczeń rodzinnych utworzony został jako system poza ubezpieczeniowych świadczeń socjalnych. Celem reformy systemu jest stworzenie spójnego systemu wsparcia rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej, wychowującej małe dzieci oraz dzieci uczęszczające do szkoły, w tym niepełnosprawne.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych przewiduje dwa jednolite kryteria dochodowe i dwa rodzaje świadczeń rodzinnych. Aktualnie okres zasiłkowy trwa od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,

- Świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne,
- Zapomoga wypłacana przez gminy,
- Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Świadczenia rodzinne, z wyjątkiem zasiłku pielęgnacyjnego, i od 1.01.2010 r. świadczenie pielęgnacyjne przyznawane są, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 504,00 zł albo 583,00 zł, jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

1. urodzenia dziecka,
2. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
3. samotnego wychowywania dziecka,
4. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
5. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
6. rozpoczęcia roku szkolnego,
7. podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Rada gminy w drodze uchwały może przyznać zamieszkałym na terenie jej działania osobom jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka. Uchwałą z dnia 30 marca 2006r. Nr 39/2006 Rada Miejska w Przemyślu, uchwaliła jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka.

Natomiast jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, przysługuje niezależnie od dochodów.

Na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych, prawo do świadczeń rodzinnych przysługuje:

1. rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
2. opiekunowi faktycznemu dziecka;
3. osobie uczącej się.

Zasiłki rodzinne przysługują do ukończenia przez dziecko 18 roku życia, lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

W okresie zasiłkowym trującym od 1.11.2009r. do 31.10.2010r., zasiłek rodzinny na dziecko wynosi: do 5 roku życia 68 zł, od 5 do 18 roku 91 zł oraz powyżej 18 roku życia 98 zł miesięcznie.

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego:

- a) Dodatek z tytułu urodzenia dziecka – wypłacany jednorazowo w wysokości 1000 zł
- b) Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przysługujący osobie uprawnionej do urlopu wychowawczego przez okres: 24 miesiące kalendarzowych lub 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu lub 72 miesiące kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatek przysługuje w wysokości 400 zł miesięcznie,

- c) Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługujący osobom samotnie wychowującym dziecko nie posiadającym zasądzonego świadczenia alimentacyjnego na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ drugi z rodziców dziecka nie żyje; ojciec dziecka jest nieznany; powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego rodzica zostało oddalone. Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją. Dodatek przysługuje w wysokości 170,00 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 340,00 zł na wszystkie dzieci, a w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwota dodatku wynosi 250 zł, nie więcej jednak niż 500 zł na wszystkie dzieci.
- d) Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, przysługuje w wysokości 80 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego,
- e) Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, przysługujący osobie uprawnionej na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności lub powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatek przysługuje miesięcznie w wysokości 60 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia; oraz 80 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia,
- f) Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego oraz na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne. Dodatek przysługuje raz w roku, w wysokości 100 zł na dziecko,
- g) Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności - w wysokości 90 zł miesięcznie na dziecko albo w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej - w wysokości 50 zł miesięcznie na dziecko. Dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku, w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.

Tabela Nr 36. Realizacja zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami w 2007 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki za okres 2007 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco
-----	------------------	------------------------------------	------------------------------

I.	Zasiłki rodzinne	5.176.511	84.626
	Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	4.354.633	33.032
1.	Urodzenia dziecka	344.000	344
2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	943.179	2.403
3.	samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	57.214	145
4.	samotnego wychowywania dziecka	954.030	5.441
5	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	677.320	8.672
6	rozpoczęcia roku szkolnego	502.800	5.028
7	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	29.070	411
7a	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniami w miejscowości, w której znajduje się szkoła	19.170	213
7b	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	9.900	198
8	wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	847.020	10.588
	Razem	9.531.144	117.658
9.	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	569.000	569
10.	„Becikowe” w ramach zadań własnych gminy	65.500	131

Tabela Nr 37. Realizacja zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami w 2008 r. oraz 2009r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki za okres 2008 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki za okres 2009 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco
I.	Zasiłki rodzinne	4 513 852	74 169	4 107 448	64 594
	Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	3 582 687	28 235	3 433 236	24 736
1.	Urodzenia dziecka	415 000	415	301 000	301
2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	839 442	2 153	799 656	2 045

3.	samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	7 587	23	0	0
4.	samotnego wychowywania dziecka	955 968	5 497	900 540	5 190
5	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	528 880	6 789	425 440	5 454
6	rozpoczęcia roku szkolnego	398 200	3 982	340 900	3 409
7	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	23 480	328	17 140	230
7a	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	15 930	177	12 690	141
7b	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	7 550	151	4 450	89
8	wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	723 840	9 048	648 560	8 107
	Razem	8 406 249	102 404	7 540 684	89 330
9.	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	634 000	634	587 000	587
10.	„Becikowe” w ramach zadań własnych gminy	50 500	101	43 500	87

Ustawa o świadczeniach rodzinnych, reguluje kwestie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka tzw. „becikowe”, przysługującą, na każde żywo urodzone dziecko. O świadczenie może ubiegać się matka lub ojciec, opiekun prawny albo opiekun faktyczny dziecka, niezależnie od dochodu rodziny, a wysokość „becikowego” wynosi 1000 zł. Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy, od dnia narodzin się dziecka, a w przypadku gdy wniosek dot. dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia, którąś z w/w form albo przysposobienia dziecka nie później jednak niż do ukończenia przez dziecko 18. roku życia.

Od 1 listopada 2009r. przy ubieganiu się o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, jak również o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka, wymagane jest przedłożenie zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego, że matka dziecka pozostawała pod opieką lekarską przez okres co najmniej od 10 tygodnia ciąży

do porodu. Wymóg ten nie dotyczy osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka.

Rada Miejska w Przemyślu mocą uchwały z dnia 30 marca 2006r. Nr 39/2006 ustanowiła jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 500 zł na każde żywo urodzone dziecko dla wnioskodawców spełniających kryterium określone w ustawie o pomocy społecznej, czyli 351 zł na osobę w rodzinie. Wniosek należy składać w terminie 6 miesięcy od dnia urodzenia się dziecka, a uprawnionym jest mieszkaniec Przemyśla, zamieszkały i zameldowany co najmniej rok, przed tym faktem, na terenie miasta.

Tabela Nr 38. Świadczenia rodzinne przyznane i wypłacone w okresie od 1.01.2008 do 31.12.2008 z uwzględnieniem świadczeń pobranych nienależnie.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota świadczeń rodzinnych wypłacona ogółem w 2008	Zwrot świadczeń nienależnie pobranych	W tym z lat ubiegłych
I.	Zasiłki rodzinne	5.176.511	20.405	10.748
	Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	4.354.633	16.561	9.155
1	Urodzenia dziecka	344.000	-	-
2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	943.179	7.199	2.814
3	samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	57.214	555	262
4	samotnego wychowywania dziecka	954.030	4.805	3.467
5	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	677.320	1.790	850
6	rozpoczęcia roku szkolnego	502.800	600	600
7	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	29.070	90	-
7a	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	19.170	90	-
7b	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	9.900	-	-
8	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	847.020	1.522	1.162
9	Świadczenie pielęgnacyjne	904.022	462	126
10	Zasiłek pielęgnacyjny	4.138.731	8.033	4.714
	Razem	14.573.897	45.461	24.743

1	Zaliczka alimentacyjna	2.022.822	3.514	1484
	Razem świadczenia rodzinne i zaliczka alimentacyjna	16.596.719	48.975	26.227

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2006 roku 5 603

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2007 roku - 5 770

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2008 roku - 5 416

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2009 r. – 5 112

Tabela Nr 39. Świadczenia rodzinne przyznane i wypłacone w okresie od 1.01.2009r. do 31.12.2009r. z uwzględnieniem świadczeń pobranych nienależnie.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota świadczeń rodzinnych wypłacona ogółem w 2009r	Zwrot świadczeń nienależnie pobranych
I.	Zasiłki rodzinne	4 107 448	15 488
	Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	3 433 236	22 152
1	Urodzenia dziecka	301 000	1 000
2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	799 656	5 347
3	samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	0	0
4	samotnego wychowywania dziecka	900 540	11 433
5	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	425 440	1 340
6	rozpoczęcia roku szkolnego	340 900	952
7	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	17 140	0
7a	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	12 690	0
7b	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	4 450	0
8	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	648 560	2 080
9	Świadczenie pielęgnacyjne	796 482	1 162
10	Zasiłek pielęgnacyjny	4 248 198	8 892
11	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	587 000	0
	Razem	13 172 364	47 694
	w tym z lat ubiegłych	X	31 862
1	Zaliczka alimentacyjna	1 298	9 141
	w tym z lat ubiegłych	X	9 141
1	Fundusz alimentacyjny	2 636 463	8 493
	w tym z lat ubiegłych	X	4 041

Razem świadczenia rodzinne i zaliczka alimentacyjna	15 810 125	65 328
--	-------------------	---------------

2. Świadczenia opiekuńcze.

a. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 153zł miesięcznie. Zasiłek wypłacany jest do 16 roku życia, jeżeli dziecko legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności, natomiast powyżej 16 roku życia zasiłek pielęgnacyjny przysługuje, jeżeli osoba legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, gdy niepełnosprawność powstała przed 21 rokiem życia lub, gdy legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje również osobie powyżej 75 roku życia. Świadczenie nie przysługuje, osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego.

b. Świadczenie pielęgnacyjne przyznawane jest z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964r. - Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, ciąży obowiązek alimentacyjny, a także opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli nie podejmuje lub rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Od w/w świadczenia odprowadzana jest składka na ubezpieczenie zdrowotne jak również składka na ubezpieczenie społeczne. Świadczenie pielęgnacyjne wypłacane było w wysokości 420 zł. miesięcznie do 31.10.2009r., a od 01.11.2009r. przysługuje w kwocie 520zł miesięcznie. Z dniem 1 stycznia 2010r. uległy zmianie przepisy dot. ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego m.in. zniesiono kryterium dochodowe.

Tabela Nr 40. Realizacja świadczeń opiekuńczych w latach 2007 - 2009.

Wyszczególnienie	2007		2008		2009	
	Wydatki	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki	Liczba świadczeń narastająco
Zasiłki pielęgnacyjne	4 138 731	27 051	4 086 729	26 711	4 248 198	27 766
Świadczenia pielęgnacyjne	904 022	2 159	820 162	1 961	796 482	1 835
Razem	5 042 753		4 906 891		5 044 680	
Składka na ubezpieczenie społeczne	255 854	1 960	177 397	1 658	154 000	1 403
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	52 597	1 348	40 522	1 072	37 694	961

3. Zaliczka alimentacyjna.

Tabela Nr 41. Realizacja zaliczki alimentacyjnej w latach 2006-2009

Rok	Wydatki w złotych	Liczba zaliczek narastająco
2006	2 054 057	10 514
2007	2 022 822	9 882
2008	1 458 633	7 146
2009	1 298	7

Liczba rodzin otrzymujących zaliczkę alimentacyjną w 2006 r. - 477

Liczba rodzin otrzymujących zaliczkę alimentacyjną w 2007 r. - 512

Liczba rodzin otrzymujących zaliczkę alimentacyjną do 30.09.2008 r.- 470

4. Fundusz alimentacyjny

Tabela Nr 42. Realizacja funduszu alimentacyjnego od 1.10.2008-31.12.2009

Rok	Wydatki w złotych	Liczba świadczeń narastająco
2008	515 950	2 089
2009	2 636 463	9 485

Z dniem 1 października 2008r. weszła w życie ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, na mocy której nastąpiła derogacja przepisów ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej. W ustawie zostały uregulowane następujące kwestie: zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskutecznej egzekucji oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych; warunki nabywania prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego; zasady i tryb postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego; finansowanie realizacji zadań przewidzianych w ustawie. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznaje się na okres świadczeniowy, który trwa od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego, uzależnione jest od kryterium dochodowego, które wynosi 725zł, a wysokość świadczenia ustalana jest do wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500zł na osobę.

Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następuje na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Od 1 października 2008r. Prezydent Miasta Przemyśla, jako organ właściwy, upoważnił Dyrektora MOPS, do realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są osobom uprawnionym, tzn. osobom uprawnionym do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna, do czasu ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Wniosek o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, składa się w urzędzie gminy lub miasta ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego co do zasady przyznaje się na okres świadczeniowy, który rozpoczyna się 1 października a kończy 30 września następnego roku kalendarzowego.

Jeżeli w trakcie pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego orzeczeniem sądu nastąpi zmiana wysokości alimentów dokonuje się również zmian w wysokości pobieranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, np. w przypadku podwyżki alimentów kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego zostaje podniesiona do zasądzonej kwoty, nie więcej jednak niż 500 zł na dziecko, począwszy od miesiąca od którego nastąpiła podwyżka (za niepełne miesiące przyznaje się świadczenia w wysokości 1/30 stawki dziennej). W tym wypadku możliwe jest przyznanie wyrównania. Z kolei w przypadku obniżenia przez sąd alimentów, dokonuje się w ten sam sposób obniżenia świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Każda decyzja o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest przekazywana komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne. Decyzja ta jest podstawą do prowadzenia przez komornika egzekucji mającej na celu odzyskanie od dłużnika całej kwoty, którą MOPS wypłacił osobie uprawnionej.

5. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu jest organem prowadzącym z upoważnienia Prezydenta Miasta Przemyśla postępowanie wobec osób uchylających się od płacenia alimentów, a zamieszkujących na terenie Przemyśla. W tym przypadku można mówić o trzech kategoriach dłużników alimentacyjnych:

- Zarówno dłużnik alimentacyjny jak i osoba uprawniona zamieszkują na terenie Przemyśla. W takim przypadku postępowanie wobec dłużników wszczynane jest z urzędu po przyznaniu przez MOPS świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
- Dłużnik alimentacyjny zamieszkuje w Przemyślu, a osoba uprawniona do alimentów zamieszkuje i pobiera świadczenia z funduszu alimentacyjnego w innej gminie. W takim przypadku wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej występuje do MOPS z wnioskiem o podjęcie działań wobec dłużnika.
- Osoba uprawniona do świadczeń alimentacyjnych nie otrzymała prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego lub nie ubiegała się o ich przyznanie. Wówczas taka osoba może złożyć wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego zamieszkałego na terenie Przemyśla. Do wniosku winna dołączyć zaświadczenie komornika potwierdzające bezskuteczną egzekucję świadczeń alimentacyjnych.

MOPS wzywa każdego dłużnika alimentacyjnego do stawienia się celem przeprowadzenia z nim wywiadu alimentacyjnego i odebrania od niego oświadczenia majątkowego. Jeżeli po przeprowadzeniu wywiadu alimentacyjnego okaże się, że dłużnik alimentacyjny jest osobą bezrobotną, MOPS przekazuje do Powiatowego Urzędu Pracy w Przemyślu informacje o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika. Jeśli dłużnik nie jest zarejestrowany w PUP tutaj. Ośrodek zobowiązuje go do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy. Wszelkie informacje pochodzące z wywiadu alimentacyjnego i oświadczenia majątkowego mające wpływ na skuteczność egzekucji są przekazywane komornikowi, np. informacje o wykonywanej przez dłużnika pracy, pobieranych świadczeniach podlegających egzekucji lub posiadanych składnikach majątku.

Uniemożliwienie przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego bądź odmowa złożenia oświadczenia majątkowego, odmowa zarejestrowania się w PUP lub nieuzasadniona odmowa przyjęcia pracy skutkuje złożeniem przez MOPS wniosku do Prokuratury

Rejonowej w Przemyślu o ściganie za przestępstwo niealimentacji oraz do Prezydenta Miasta Przemyśla o zatrzymanie prawa jazdy. W roku 2009 złożono 61 wniosków o ściganie za przestępstwo niealimentacji oraz o zatrzymanie prawa jazdy, w tym 13 osobom zatrzymano prawa jazdy.

MOPS zajmuje się również windykacją zadłużeń, ponieważ dłużnik alimentacyjny jest obowiązany do zwrotu całej kwoty, którą MOPS wypłacił osobie uprawnionej powiększonej dodatkowo o odsetki ustawowe. Wyegzekwowaniem tej kwoty zajmuje się komornik sądowy prowadzący postępowanie egzekucyjne w imieniu osoby uprawnionej do alimentów po otrzymaniu decyzji przyznającej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Ponadto na tej samej zasadzie komornik sądowy prowadzi egzekucję zadłużeń powstałych na podstawie zaliczek alimentacyjnych wypłacanych przez MOPS osobom uprawnionym do dnia 30.09.2008 r. W tym wypadku dłużnik musi zwrócić całość kwoty wypłaconej przez MOPS powiększonej o 5%. Od dnia 01.10.2009 r. bądź po wcześniejszym uchyleniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, MOPS wydaje każdemu dłużnikowi alimentacyjnemu, którego zadłużenie powstało wskutek świadczeń wypłacanych przez tut. Ośrodek, decyzję żądającą zwrotu świadczeń wypłaconych osobie uprawnionej w ostatnim okresie świadczeniowym. Jeżeli w wyznaczonym terminie dłużnik nie dokona spłaty to wszczyna się postępowanie egzekucyjne w administracji. Zatem do wyegzekwowania kwoty wypłaconej przez MOPS dodatkowo włączy się drugi organ egzekucyjny, tj. Naczelnik właściwego Urzędu Skarbowego.

Tabela Nr 43. Zestawienie wpłat dokonanych w 2009r. przez komornika sądowego wyegzekwowanych od dłużnika alimentacyjnego.

Łączna kwota należności przekazana przez komornika sądowego	244 110zł
z tego przekazano na:	
dochód budżetu państwa	147 950zł
dochód własny gminy dłużnika i wierzyciela	81 989zł
dochód gminy dłużnika (inne gminy)	14 171zł

Ponadto w roku 2009 przekazano z innych gmin, na poczet należności organu właściwego dłużnika kwotę **11 955zł**.

Zatem, łączny dochód własny gminy za 2009r. wyniósł: **93 944zł**. z tytuł wyegzekwowanych od dłużnika alimentacyjnego kwot zaliczonych na poczet alimentów.

Powyższy podział dokonany jest zgodnie z art. 27 ust.1, 4 i 5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, z którego wynika, że dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami, z czego:

- 20% kwot należności stanowi dochód własny gminy wierzyciela,
- 20% kwot należności stanowi dochód własny gminy dłużnika,
- 60 % kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.
- W przypadku, gdy organ właściwy wierzyciela nie jest jednocześnie organem właściwym dłużnika, przekazuje organowi właściwemu dłużnika 20% kwoty.

Natomiast zadłużenie z tytułu wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dzień 31.12.2009r. wynosi: **2 855 170, 04zł**. Kwota zadłużenia powiększona o odsetki ustawowe wynosi: **3 068 888,40zł**.

Na dzień 31.12.2009r. w ewidencji dłużników zarejestrowanych było 572 dłużników alimentacyjnych.

W 2009r. zostały zrealizowane wszystkie zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W związku z przesunięciem okresu zasiłkowego dot. ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych, najwięcej problemów związanych było z wyliczeniem budżetu, ponieważ wszystkie zmiany budżetowe dokonuje się najpóźniej do 15 listopada. Natomiast w myśl art. 26 ust. 2 i ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych, w przypadku złożenia wniosku po 10 dniu miesiąca świadczenia rodzinne za dany miesiąc wypłaca się najpóźniej do ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z dokumentami w okresie od 1 października do dnia 30 listopada, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc listopad następuje do dnia 31 grudnia. Z wyżej powołanego przepisu jednoznacznie wynika, że wszystkie wnioski złożone do 10 grudnia podlegają rozpatrzeniu i wypłacie do końca grudnia. Jest to termin niefortunny, ponieważ trudno jest dokładnie oszacować ilość niezbędnych środków i wiąże się to z naruszeniem dyscypliny budżetowej. Aby uniknąć takich sytuacji, należałoby zmienić okres zasiłkowy np. na termin odpowiadający okresowi świadczeniowemu z funduszu alimentacyjnego (tj. od 1 października do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego).

Brak zmiany kryteriów dochodowych w świadczeniach rodzinnych spowodowało, że jest coraz mniej rodzin, które mogą ubiegać się o przyznanie świadczeń. Ograniczenie to powoduje, że dokonywany odpis na koszty obsługi - obecnie 3% - zadań zleconych z zakresu administracji rządowej nie pokrywa w całości niezbędnych potrzeb dot. np. zatrudnienia, środków na utrzymanie ze względu wzrost cen. Dlatego też należałoby zwiększyć koszty obsługi np. na 4%.

Dużym wyzwaniem dla organów właściwych jest obsługa dłużników alimentacyjnych, ponieważ przekazana dotacja jak i środki uzyskane ze zwrotu należności wypłaconych z tyt. otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest zbyt mała na pokrycie rzeczywistych kosztów. Większość dłużników alimentacyjnych nie osiąga dochodów i nie dokonuje żadnych wpłat z tyt. wypłaconych świadczeń alimentacyjnych. Ponadto organ musi ustalić dla nieznanego z miejsca pobytu kuratora dla doręczeń zastępczych, a poprzedzone jest to dużą ilością wysyłanej korespondencji. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nakłada na organ właściwy realizację zadań polegających na podjęciu działań wobec dłużników alimentacyjnych i współpracę z wieloma organami, co wiąże się z ponoszeniem dodatkowych kosztów.

Dużym obciążeniem jest przygotowywanie dokumentacji dla marszałka województwa w sprawach dot. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, ponieważ w większości dotyczy to osób, które już nie pobierają świadczeń rodzinnych, a organ właściwy musi zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego, wszcząć postępowanie administracyjne celem uchylecia decyzji lub ustalenia sytuacji materialnej danej rodziny. Obciążeniem jest korespondencja, która jest dostarczana za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, gdzie na ten rodzaj zadania nie otrzymuje się żadnych środków.

W przypadku zasiłku pielęgnacyjnego dla osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, która nie posiada rachunku bankowego i nie może podjąć świadczeń w kasie tut. Ośrodka, wypłata dokonywana jest w formie przekazu pocztowego gdzie porto wynosi 6,73zł, a 3% dotacji stanowi kwotę 4,59zł. Zatem całość dotacji przeznacza się na pokrycie kosztów przekazu.

Ponadto przyznawanie świadczeń w formie decyzji administracyjnych, nakłada na organ obowiązek przestrzegania zasad wynikających z Kpa, m.in. wszczęcia, zawiadomienia o zapoznaniu się z dokumentami zgromadzonymi w danych sprawach, doręczenia decyzji, co powoduje wydłużenie się procesu decyzyjnego, a tym samym poniesienie dodatkowych kosztów, co miało odzwierciedlenie w przypadku wydłużenia okresu zasiłkowego (zmiana decyzji następowała z urzędu). W przypadku decyzji odmownych, gdzie nie ma wykonania finansowego, całość kosztów obsługi, obciąża otrzymaną dotację na realizację pozostałych zadań. W roku 2009 wydano ok. 150 decyzji odmownych, które znacznie obciążyły koszty obsługi.

Reasumując, otrzymane środki na finansowanie zadań zleconych w zakresie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, w całości nie pozwalają na właściwe funkcjonowanie i prawidłową obsługę zadań, co w konsekwencji powoduje, brak wzrostu wynagrodzenia adekwatnego do wykonywanej pracy (np. poszerzania zakresu zadań), rotacje zatrudnienia jak również możliwości zatrudnienia dodatkowych osób.

IX. Rehabilitacja Osób Niepełnosprawnych.

Informacja w sprawie wykorzystanie środków finansowych na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych.

W strukturach MOPS funkcjonuje Pełnomocnik do Spraw Osób Niepełnosprawnych. MOPS zapewnia obsługę finansowo-księgową dla Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Decyzją z dnia 29 stycznia 2009r Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dokonał podziału środków przewidzianych w planie finansowym PFRON na 2009 rok z przeznaczeniem na zadania na rzecz osób niepełnosprawnych należące do kompetencji samorządów powiatowych i przesłał informację o wysokości środków Funduszu przypadających według algorytmu na realizację zadań w 2009 r. z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w powiecie grodzkim Przemyśl na łączną kwotę **1.741.823 zł**, w tym: zobowiązania dotyczące finansowania kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej – 813.780 zł.

Uchwałą Nr 20/2009 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 26 lutego 2009r. określono zadania i dokonano podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Na rehabilitację społeczną do realizacji przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu przeznaczono kwotę **1.368.005 zł**, w tym; 534.225 zł na zadania bieżące i 813.780 zł na zobowiązania dotyczące kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej. Na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Przemyślu przeznaczono kwotę 393.818 zł.

Decyzją Zarządu PFRON z dnia 15 października 2009r. Gmina Miejska Przemysł otrzymała dodatkową kwotę w wysokości; **163.768 zł**. Łączna kwota przeznaczona na realizację zadań z zakresu zadań rehabilitacji zawodowej i społecznej wyniosła **1.905.591 zł** i uchwałą nr 188/2009 Rady Miejskiej w Przemysłu z dnia 22 października 2009r. całą dodatkową kwotę przeznaczono na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej przeznaczono kwotę **1.511.773 zł**, w tym na zadania bieżące **697.993 zł**.

Na wniosek Dyrektora MOPS w listopadzie 2009r. zostały przeniesione niewykorzystane środki PFRON z rehabilitacji zawodowej w kwocie **31.600 zł** co dało ogólną kwotę na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w wysokości: **1.543.373 zł**, w tym **728.360 zł** na zadania bieżące – uchwałą Rady Miejskiej w Przemysłu 232/2008 z dnia 23 grudnia 2009r.

Tabela Nr 44. Podział środków finansowych PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych w 2009r..

Lp.	Nazwa zadania	Kwota do podziału
1.	Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	169.445
2.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	35.973
3.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym	360.245
4.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	162.697
5.	Zobowiązania dotyczące finansowania kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej	815.013
	Razem rehabilitacja społeczna:	1.543.373
	Razem rehabilitacja zawodowa: realizowana przez Powiatowy Urząd Pracy	362.218
	Ogółem:	1.905.591

Realizacja zadań i wykorzystanie środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych w roku 2009 przedstawia się następująco:

a. Dofinansowanie do pobytu osób niepełnosprawnych na turnusach rehabilitacyjnych:

W roku 2009 liczba osób ubiegających się o przyznanie dofinansowania do pobytu na turnusie rehabilitacyjnym wyniosła 613 (wraz z opiekunami), natomiast dofinansowanie otrzymało 245 osób (w tym 76 opiekunów) na kwotę 169.445 zł, w tym 107 dzieci i młodzieży (w tym 47 opiekunów) na kwotę 75.332 zł.

Większość osób korzystała z turnusów rehabilitacyjnych organizowanych przez stowarzyszenia i organizacje pozarządowe jak: Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem, Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Polski Związek Niewidomych, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci.

Wysokość dofinansowania do pobytu na turnusie rehabilitacyjnym w roku 2009 średnio wynosiła 842 zł dla dzieci i młodzieży oraz dla osób z I grupą inwalidzką, 780 zł dla osób z II grupą, 718 zł dla osób z III grupą inwalidzką, 561 zł dla opiekuna osoby niepełnosprawnej. Całkowity koszt turnusu rehabilitacyjnego w roku 2009 wyniósł do 2.200 zł.

b. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

W 2009 roku na zadanie dofinansowania do organizacji imprez „sport, kultura, turystyka i rekreacja osób niepełnosprawnych” złożono 27 wniosków na ogólną kwotę dofinansowania 146.969 zł. Ze względu na ograniczone środki finansowe wnioskowane kwoty zostały pomniejszone. Zrealizowano 17 wniosków na kwotę 35.973 zł. W dofinansowanych imprezach kulturalno – sportowo – rekreacyjno- turystycznych wzięło udział 597 osób niepełnosprawnych, w tym 111 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Realizacja zadania w ramach zadania „sport, kultura, turystyka i rekreacja osób niepełnosprawnych” w 2009 roku objęła: dofinansowanie do wycieczek turystyczno-krajoznawczych zorganizowanych dla osób niepełnosprawnych, dofinansowanie do organizacji turnieju szachowego dla osób niewidomych i słabowidzących, - dofinansowanie do organizacji imprez kulturalno – integracyjnych.

c. Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

W roku 2009 o dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych starało się 400 osób. Dofinansowanie otrzymało 340 osób, z tego 80 dzieci i młodzieży. Przedmiotem dofinansowania były w większości aparaty słuchowe oraz protezy kończyn dolnych i górnych, wózki inwalidzkie, rowery rehabilitacyjne i urządzenia do hydromasażu. Na realizację tego zadania wydano kwotę 360.241 zł, w tym dla dzieci 92.855 zł.

d. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych.

W 2009 roku na likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych złożonych zostało 210 wniosków na kwotę 855.100 zł. Na to zadanie przeznaczono 162.697 zł, co pozwoliło na realizację 83 wniosków, w tym dla 14 dzieci i młodzieży. Realizacja zadania w ramach programu likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej w 2009 roku objęła: adaptację niezagospodarowanych pomieszczeń na budowę od podstaw łazienki przystosowanej do potrzeb osoby niepełnosprawnej mającej trudności w poruszaniu się poprzez wykonanie instalacji wodno-kanalizacyjnej, elektrycznej, zakup i montaż kabiny prysznicowej z odpowiednią baterią, umywalki z baterią, kompaktu wc z płuczką, montaż uchwytów pomocniczych dla osób niepełnosprawnych, wykonanie posadzki antypoślizgowej oraz glazury ściiennej, modernizacja istniejącego pomieszczenia przeznaczonego na łazienkę i ubikację z dostosowaniem do potrzeb osoby niepełnosprawnej mającej trudności w poruszaniu się. Przystosowanie takie obejmowało modernizację instalacji wodno-kanalizacyjnej, wymianę wanny na niskopoziomą bądź na kabinę prysznicową z odpowiednią baterią, umywalki z baterią jedno uchwytową, kompaktu wc z płuczką, montaż uchwytów pomocniczych dla osób niepełnosprawnych, wykonanie posadzki antypoślizgowej oraz glazury ściiennej, dostosowanie mieszkania do potrzeb osoby niepełnosprawnej poprzez

wymianę podłóg na antypoślizgowe z wypoziomowaniem oraz likwidacją progów w całym mieszkaniu wykonanie instalacji centralnego ogrzewania w mieszkaniu osoby niepełnosprawnej. Ogółem na likwidację barier architektonicznych wydano kwotę 102.950 zł.

W ramach likwidacji barier w komunikowaniu się przyznano dofinansowanie 40 osobom niepełnosprawnym (w tym 9 dzieci) na kwotę 54.635 zł, do zakupu: 19 zestawów komputerowych (w tym notebooki) z łączem internetowym dla osób dorosłych i dla 9 dzieci i młodzieży, poza tym; dyktafony cyfrowe, telefony bezprzewodowe, telefony komórkowe, „czytaki” cyfrowe dla osób niewidzących lub słabowidzących.

Na likwidację barier technicznych wydatkowano kwotę 5.112 zł dla 4 osób niepełnosprawnych; 2 łóżka ortopedyczne z elektronicznym sterowaniem, pralki automatycznej i ławeczki do wanny.

e. Zobowiązania dotyczące finansowania kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej.

W 2009r. na finansowanie 2 warsztatów terapii zajęciowej przeznaczono kwotę **905.570 zł**. Od 15 grudnia 2009r. liczba uczestników została zwiększona o 2 osoby niepełnosprawne w WTZ „START”. Zgodnie z art. 68c ustawy o rehabilitacji... maksymalne dofinansowanie ze środków PFRON kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej wyniosło w roku 2009 90% tych kosztów, w kwocie 815.013 zł, pozostałe 10 % pokryte były ze środków samorządowych w wysokości 90.557 zł. Jednostkami prowadzącymi warsztaty terapii zajęciowej są: Spółdzielnia Niewidomych „START” Przemysław, ul. Batorego 22, w której terapią zajęciową objętych było 37 osób niepełnosprawnych – 576.770 zł i Stowarzyszenie Wspierania Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie w Przemysław, ul. Lelewela 8a, w którym uczestniczy w terapii zajęciowej 20 osób – 328.800 zł

Tabela Nr 45. Wykorzystanie przyznanych środków PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w roku 2009.

Lp.	Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej	Podział środków PFRON Uchwałą Rady Miejskiej w 2009r.	Zapotrzebowanie (złożone wnioski) 2009r.		Wykonanie 2009r.		Wskaźnik wykonania do potrzeb
			ilość	kwota	ilość	kwota	%
1	Dofinansowanie do pobytu na turnusach rehabilitacyjnych	169.445	613	423.958	245	169.445	40
	w tym dzieci i młodzież	x	x	x	107	75.332	x
2	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się	162.697	210	855.100	83	162.697	19
	w tym dzieci i młodzież	x	x	x	14	32.980	x

3	Dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego	360.245	400	462.785	340	360.241	78
	w tym dzieci i młodzież	x	x	x	80	92.855	x
4	Dofinansowanie do sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych	35.973	x	146.969	597	35.973	25
	w tym dzieci i młodzież	x	x	x	111	5.698	x
razem		728.360		1.888.812	1 577	728.356	39
5	Dofinansowanie kosztów działalności wtz – zobowiązanie	815.013	2/57	815.013	2/57	815.013	100
ogółem		1.543.373	x	2.703.825	1 965	1.543.369	57

Tabela Nr 46. Porównanie wykonania zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych w latach 2007-2009.

Lp.	Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej	Wykonanie 2007		Wykonanie 2008		Wykonanie 2009		Wskaźnik 2009/2008
		ilość	kwota	ilość	kwota			%
1	Dofinansowanie do pobytu na turnusach rehabilitacyjnych	555	337.162	535	345.132	245	169.445	49
	w tym dzieci i młodzież	180	114.020	132	85.615	107	75.332	88
2	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się	127	562.455	215	481.550	83	162.697	34
	w tym dzieci i młodzież	21	108.734	42	128.758	14	32.980	26
3	Dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych, sprzętu rehabilitacyjnego i środków pomocniczych	303	330.102	384	435.228	340	360.241	83
	w tym dzieci i młodzież	74	87.006	93	98.728	80	92.855	94

4	Dofinansowanie do sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych	23	63.668	776	65.949	597	35.973	55
	w tym dzieci i młodzież	7	22.389	138	10.050	111	5.698	57
razem		x	1.293.387	1.910	1.327.859	1.577	728.356	55
5	Dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej - zobowiązanie	2/55	700.882	2/55	737.770	2/57	815.013	110
ogółem		x	1.994.269	x	2.065.729	x	1543.369	75

Prezydent Miasta Przemysła z dniem 01 kwietnia 2002 r. powołał Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Przemysłu, który zapewnia obsługę kadrową i finansową. Siedziba tut. Zespołu mieści się w Przemysłu przy ul. Rogozińskiego 30.

Zespół realizuje zadania w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności - jako pierwsza instancja. Obsługuje mieszkańców Miasta Przemysła i Powiatu Przemyskiego.

Wydatki związane z tworzeniem i działalnością Zespołu są pokrywane ze środków finansowych budżetu państwa. Wydatki te mogą być również pokrywane ze środków finansowych jednostek samorządu terytorialnego.

W orzeczeniu Zespołu poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, zawarte są wskazania dotyczące w szczególności :

- 1) odpowiedniego zatrudnienia,
- 2) szkolenia, w tym specjalistycznego,
- 3) zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej,
- 4) uczestnictwa w terapii zajęciowej,
- 5) konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby,
- 6) korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
- 7) konieczności stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,
- 8) konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- 9) spełnienia przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908),
- 10) prawa do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

W tabelach od 47 do 50 zawarte są dane dotyczące funkcjonowania tut. zespołu w 2009 roku.

Tabela 47. Skład powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności

Lp.	Członkowie zespołu orzekającego	Liczba
1	Przewodniczący	1
2	Sekretarz	1
3	Lekarze	15
4	Psycholodzy	1
5	Pedagodzy	1
6	Doradcy zawodowi	2
7	Pracownicy socjalni	2
	Razem członkowie	23
8	Obsługa administracyjna	3
	Ogółem zatrudnieni w zespole orzekającym	26

Tabela 48. Wydane orzeczenia przez powiatowy zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności**1. Osoby po 16 roku życia**

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1	Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności	3226
2	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	93
3	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	62
4	Ogółem wydane orzeczenia	3381
5	W tym :	
	1. Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	
	Zn	569
	Umiarko	472
	wany	500
	Lekki	
	Po raz pierwszy	1541
	2. Wydane orzeczenia na podstawie art. 5a ustawy	0

2. Osoby przed 16 rokiem życia

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności	2
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	130
3.	Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	629

	Ogółem wydane orzeczenia	761
--	---------------------------------	-----

Tabela 49. Wydatki powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Kwota/liczba
1.	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	w pełnych zł	193.876
2.	Umowy cywilnoprawne	w pełnych zł	138.800
3.	Wydatki pozostałe	w pełnych zł	98.732
4.	Ogółem wydatki (1+2+3)	w pełnych zł	431.408
5.	W tym : - orzeczenia osób do 16 roku życia	w pełnych zł	72.413
6.	- orzeczenia osób powyżej 16 roku życia	w pełnych zł	358.995
7.	Wielkość wydatków z budżetu wojewody	w pełnych zł	431.408
8.	Wielkość wydatków z budżetów samorządów	w pełnych zł	-
9.	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	etaty	6
10.	Liczba osób, z którymi zawarto umowy cywilno - prawne	osoby	20
11.	Liczba zawartych umów cywilnoprawnych	umowy	20

Tabela 50. Funkcjonowanie powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności od 2007 r. do 2009 r.

Rok	Wysokość środków finansowych	Ilość osób zatrudnionych etaty/umowy		Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności - ogółem	Ilość wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności - ogółem
2007	314.927 zł	5,5	23	1.011	2.559
2008	411.268 zł	5,5	21	896	3.080
2009	431.408 zł	5,5	21	761	3.381

X. Najważniejsze dokonania w 2009 r.

- Znaczna poprawa kwalifikacji kadr (uzupełnianie wykształcenia, studia podyplomowe, specjalizacja w zawodzie oraz kursy, szkolenia i warsztaty doskonalące), łącznie w 2009 roku 17 osób podwyższyło swoje kwalifikacje zawodowe.
- Uruchomienie studiów podyplomowych dla 50 osób w tym 36 osób zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej na terenie miasta Przemyśla.
- Zagospodarowanie pomieszczeń w budynku przy ul. Dworskiego 98, co przyczyniło się do skokowej poprawy obsługi klientów MOPS w zakresie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.
- Poprawa warunków pracy pracowników i obsługi klientów – remont obiektu przy ul. Leszczyńskiego 3.

- Pozyskanie pomieszczeń przy ul. Piotra Skargi 18 na uruchomienie filii MOPS na Zasaniu.
- Doposażenie stanowisk pracy w nowy sprzęt komputerowy oraz specjalistyczne oprogramowanie. Uruchomienie drugiego serwera.
- Opracowanie i zaakceptowanie przez związki zawodowe Regulaminu wynagradzania.
- Poprawa atmosfery wśród pracowników Ośrodka.
- Mniejsza liczba skarg i interwencji ze strony klientów w stosunku do roku poprzedniego.
- Poprawa jakości decyzji administracyjnych co skutkowało mniejszą liczbą odwołań i uchyleń decyzji przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze.
- Zrealizowanie zaleceń Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w sprawie dodatkowego zatrudnienia sześciu pracowników socjalnych bez skutków etatowych (reorganizacja wewnętrzna), co dało oszczędności ok. 100.000 zł w skali roku.
- Usprawnienie przepływu informacji w MOPS poprzez cotygodniowe narady kadry kierowniczej oraz okresowe spotkania z pracownikami.
- Koordynacja działań i poprawa przepływu informacji do jednostek nadzorowanych w imieniu Prezydenta.
- Zwiększenie liczby osób dożywianych z 5.426 w 2008 r. do 6.040 w 2009 r.
- Zwiększenie efektywności z zakresu dostępu do żywności z PEAD (nowa forma: „paczka świąteczna”).
- Pozyskanie dla placówek pomocy społecznej dodatkowo 35 ton artykułów z Banku Żywności.
- Obniżenie kosztów dostawy żywności z 4 do 3 %.
- Pomoc finansowa adresowana do dużych grup klientów (rodzin z dziećmi) polegająca m.in. na zaplanowaniu i realizacji pomocy finansowej w formie zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup odzieży zimowej i obuwia dla dzieci tzw. „wyprawka na zimę”.
- Intensyfikacja współpracy z organizacjami pozarządowymi.
- Uruchomienie konsultacji z organizacjami pozarządowymi i w zakresie pisania wniosków projektów m.in. w ramach POKL i FIO.
- Napisanie projektu na klub socjoterapeutyczny dla Archidiecezji Przemyskiej o wartości 1.200.000 zł.
- Nawiązanie współpracy z organizacjami LIONS CLUB i AMICIS w celu utworzenia mieszkania usamodzielnienia.
- Nawiązanie kontaktów z instytucjami pomocy społecznej miasta partnerskiego Paderborn.
- Wdrożenie programów naprawczych w 2 domach pomocy społecznej; DPS Przemysł-Lipowica dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i przewlekle psychicznie chorych i DPS przy ul. Św. Brata Alberta 3 dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych w celu uzyskania do końca 2010 roku wymaganych standardów umożliwiających kierowanie osób do tych placówek i zmiany średniego kosztu utrzymania mieszkańca domu.
- Współpraca MOPS z Wydziałem Funduszy Europejskich i Strategii Rozwoju U.M. w celu pozyskania środków z RPO na projekt „Rozwój usług społecznych” na wartość 4,5 mln zł.
- 12 usamodzielnionych wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych uczestniczyło w projekcie systemowym POKL „Czas na aktywność w mieście Przemysł”.
- Utworzonych zostało 16 nowych rodzin zastępczych dla 18 dzieci, w tym 2 rodziny zastępcze niespokrewnione.
- Opracowywano problemy pojawiające się w rodzinach zastępczych i rodzinach biologicznych dzieci umieszczonych w POW i RZ oraz usamodzielnionych

wychowanków po opuszczeniu POW i RZ, poprzez natychmiastowe reagowanie (zespół interdyscyplinarny) pracowników Działu Pomocy Dziecku i Rodzinie i organizowanie specjalistycznego wsparcia (indywidualnego i grupowego) również w ramach Ośrodka Wsparcia Socjalnego,

- Zorganizowano szkolenia dla rodziców zastępczych:

1. „Wpływ Uzależnień w Procesie Wychowania Dziecka”
2. „Rola Nagród i Kar w Procesie Wychowania”
3. „Metody wychowawcze sprzyjające optymalnemu rozwojowi dziecka”
4. „Problemy wychowawcze – dzieci z symptomem FAS”
5. „Bez klapsa- jak z miłością i szacunkiem wyznaczać granice dziecku”,

- Zwiększono liczbę przyznanej pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i pomocy rzeczowej na zagospodarowanie z uwagi na wzrost przydziałów mieszkań z zasobów miasta Przemyśl dla usamodzielnionych wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych,

- Udzielano pomocy dzieciom mającym trudności w nauce w ramach wolontariatu przy współpracy z II LO w Przemyślu.

- Zorganizowano festyn z okazji „Dnia Rodzicielstwa Zastępczego” w partnerstwie z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi i z Katolicką Świetlicą Profilaktyczno-Wychowawczą „Oratorium”.

- Zorganizowano Konferencję z cyklu „Szczęście dzieci - naszym szczęściem”.

- Zorganizowano spotkanie mikołajkowe dla dzieci z pieczy zastępczej w partnerstwie z samorządem studenckim Wyższej Szkoły Prawa i Administracji.

- Udzielono 7 wychowankom (opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze) pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym.

- Pozyskanie niewykorzystanych środków PFRON z Powiatowego Urzędu Pracy w wysokości 31.600 zł, co pozwoliło na udzielenie pomocy ok. 30 osobom niepełnosprawnym w zakresie dofinansowania zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze; aparaty słuchowe, protezy, wózki inwalidzkie, pielucho-majtki.

XI. Propozycje działań na 2010 r.

- Zmiany w strukturze organizacyjnej.

- Uruchomienie Filii Zasanie i przeniesienie tam bezpośredniej obsługi mieszkańców tej części miasta w zakresie pomocy środowiskowej.

- Uruchomienie w okresach zasiłkowych punktu przyjmowania wniosków na zasiłki rodzinne.

- Utworzenie 5 rejonów opiekuńczych i powołanie funkcji koordynatorów.

- Powołanie zespołów interdyscyplinarnych w nowych rejonach opiekuńczych.

- Zmiana godzin pracy pracowników socjalnych, co ułatwi dostęp dla klientów i usprawni obieg dokumentacji.

- Starania o większą stabilizację kadr, zwiększenie zatrudnienia subsydiowanego (staże, prace interwencyjne, prace społecznie użyteczne).

- Szkolenia pracowników (różne szkolenia, kursy i warsztaty w formach pozaszkolnych).

- Bieżąca współpraca z gminami byłego województwa przemyskiego, szczególnie w sprawach organizowania wspólnych szkoleń.

- Stała koordynacja pracy nadzorowanych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

- Poprawa warunków lokalowych Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego oraz Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności poprzez przeniesienie do nowych lokali.
- Realizacja zadań inwestycyjno remontowych w obiektach MOPS przy wykorzystaniu środków finansowych z funduszy europejskich.
- a) ul. Leszczyńskiego 3 (elewacja, ogrodzenie, parking)
- b) ul. Dworskiego 98 (winda dla osób niepełnosprawnych, miejsca postojowe na parkingu)
- c) ul. Piotra Skargi 18 (adaptacja pomieszczeń na I piętrze budynku).
- Wzbogacenie strony internetowej m.in. o linki do jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i organizacji pozarządowych.
- Pogłębienie współpracy z organizacjami pozarządowymi.
- Współpraca z jednostkami pomocy społecznej miast partnerskich Przemysła.
- Zwiększenie dostaw żywności z PEAD i koordynacja rozdziału pomiędzy jej odbiorcami.
- Wprowadzenie „karty klienta PEAD” w celu koordynacji działań organizacji zajmujących się dystrybucją towarów otrzymywanych z Banku Żywności.
- Zmiana sposobu wydatkowania środków z programu dożywiania z przeznaczeniem ok. 70 % na zasiłki.
- Zmiana struktury wydatkowania środków na zasiłki celowe w ciągu roku.
- Zwiększenie ilości zatrudnionych w ramach prac społecznie użytecznych.
- Uczestnictwo 14 usamodzielnionych wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych oraz rodziców biologicznych dzieci przebywających w w/w placówkach w projekcie systemowym POKL „Czas na aktywność w mieście Przemysł”.
- Utworzenie 15 nowych rodzin zastępczych.
- Zorganizowanie dodatkowych szkoleń i warsztatów dla: rodzin zastępczych, rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
- Udzielanie pomocy dzieciom mającym trudności w nauce w ramach wolontariatu przy współpracy z II LO w Przemysłu.
- Zorganizowanie festynu z okazji „Dnia Rodzicielstwa Zastępczego” w partnerstwie z jednostkami podległymi i organizacjami pozarządowymi,
- Kontynuacja cyklu konferencji „Szczęście dzieci - naszym szczęściem”,
- Zorganizowanie spotkania mikołajkowego dla dzieci z pieczy zastępczej w partnerstwie z samorządem studenckim Wyższej Szkoły Prawa i Administracji.
- Udzielanie pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym wychowankom opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze.
- Kontynuowanie programów naprawczych – inwestycji w 2 domach pomocy społecznej w celu koniecznego uzyskania do końca roku wymaganych standardów. Koordynacja działań przy pracach koncepcyjno – projektowych i przygotowywaniu przetargów wspólnie z Wydziałem Inwestycji UM.
- Utworzenie Domu Dziennego Pobytu dla osób starszych.
- Realizacja zadań ze środków PFRON będących w kompetencji samorządów powiatowych z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Obniżenie wysokości poszczególnych dofinansowań w celu objęcia pomocą finansową większej ilości osób niepełnosprawnych.
- Opracowywanie rocznych planów pracy łącznie z planami szkoleń, kontroli, itp.

XII. Zagrożenia.

- Brak środków na świadczenia rodzinne w kwocie ok. 2.000.000 zł.
- Trudności finansowe ze względu na ograniczenie dotacji celowej Wojewody.
- Brak pełnego zabezpieczenia środków na świadczenia realizowane z dotacji celowej wojewody na zasiłki okresowe, pomoc państwa w zakresie dożywiania, zasiłki stałe.
- Brak możliwości finansowych na remont lokalu biurowego:
  - a) przy ul. Leszczyńskiego 3 (remont dachu, dokończenie remontu klatki schodowej od pierwszego pietra),
  - b) przy ul. Piotra Skargi (remont pierwszego piętra).
- Brak możliwości zatrudnienia pracowników do ilości realizowanych zadań.
- Brak środków na wyposażenie lokalu biurowego przy ul. P. Skargi oraz na zakup komputerów dla pracowników socjalnych.
- Możliwość dużego odpływu pracowników o najwyższych kwalifikacjach ze względu na zbyt niskie wynagrodzenia i braku perspektyw szybkiego awansu zawodowego.
- Braki środków finansowych na utrzymanie struktury i niezbędne doposażenie w sprzęt biurowy, komputery, oprogramowanie.
- Brak możliwości umieszczania osób w domach pomocy społecznej w przypadku nie uzyskania niezbędnych standardów.
- Trudności w osiągnięciu wymaganych standardów przez placówki opiekuńczo wychowawcze.
- Trudności w pozyskiwaniu nowych rodzin zastępczych, a w szczególności nie spokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych.
- Zagrożenie realizacji projektu systemowego POKL „Czas na aktywność w mieście Przemysł” w związku z późniejszym niż planowano terminem zatwierdzenia do realizacji wniosku o dofinansowanie projektu i podpisanie aneksu do umowy ramowej.
- Nie rozstrzygnięcie w pierwszym terminie przetargu nieograniczonego na szkolenia zawodowe.
- Trudności z utrzymaniem planowanej liczby uczestników (150 osób) w trakcie realizacji projektu systemowego.
- Zmniejszenie liczby dofinansowań w ramach rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych ze względu na znaczny niedobór środków z funduszu PFRON.

Opracował: Dyrektor MOPS Mirosław Przewoźnik
z zespołem współpracującym.